

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Љубан Деветак, ту је, Милан Девчић, ту, Милан Радојчић ту, Жељко Крњајић, ту, Миодраг Димитријевић, седите, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић, Александар Николајидис, адвокат Здравко Крстић ту, Градимир Налић, Игор Олујић, ту, адвокат Војислав Вукотић, адвокат Миладин Живановић, адвокат Јасмина Живић, Лукић Бранко или Зорко Борис, Зорко Борис, ту, адвокат Ђорђе Калањ, односно адвокат Бранко Димић, а мењаће Вас, добро, Гордана Живановић ту, Слободан Живковић, ту, Бранислава Фурјановић, ту, Миодраг Планојевић ту.

Адв. МИОДРАГ ПЛАНОЈЕВИЋ: Такође уз Ваше допуштење, напустио бих претрес после паузе, мењаће ме колега Миладин Живановић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. И за овог адвоката Милу Јанковић, мењаће ко?

Адв. СЛОБОДАН ЖИВКОВИЋ: Ја ћу мењати колегиницу Јанковић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

УТВРЂУЈЕ СЕ да су на главни претрес приступили:

- **заменик тужиоца за ратне злочине Веселин Мрдак,**
- **пуномоћници оштећених, Наташа Кандић и адвокат Драгољуб Тодоровић,**
- **оптужени Љубан Деветак, Милан Девчић, Милан Радојчић, Жељко Крњајић, Миодраг Димитријевић, Дарко Перић, Радован Влајковић, Радисав Јосиповић, Јован Димитријевић, Саша Стојановић, Драган Бачић, Зоран Косијер, Петроније Стевановић и Александар Николајидис, те су приступили**
- **бранилац оптужених Љубана Деветака, Милана Девчића и Драгана Бачића, адвокат Здравко Крстић, браниоци оптуженог Милана Радојчића, адвокати Градимир Налић и Игор Олујић, бранилац оптуженог Жељка Крњајића, адвокат Војислав Вукотић, бранилац оптуженог Миодрага Димитријевића, адвокат Миладин Живановић, бранилац оптуженог Дарка Перића, адвокат Јасмина Живић, бранилац оптуженог Радована Влајковића, адвокат Зорко Борис, бранилац оптуженог Радисава Јосиповића, адвокат Бранко Димић, бранилац оптуженог Јована Димитријевића, адвокат Гордана Живановић, бранилац оптуженог Саше Стојановића, адвокат Слободан Живковић, бранилац оптуженог Зорана**

***Косијера, адвокат Бранислава Фурјановић, бранилац
оптуженог Петронија Стевановића, адвокат
Планојевић Миодраг и бранилац оптуженог
Александра Николајидиса, Милан Јанковић.***

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колегинице, ако сви адвокати могу да долазе на време, не видим разлог да већ други дан Ви то не поштујете.

Адв. МИЛА ЈАНКОВИЋ: Ја се извињавам, била сам у Петом општинском суду на овери, три странке, мислим то је разлог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ускладите Ваше обавезе.

Адв. МИЛА ЈАНКОВИЋ: Ја се извињавам, верујте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да овде тридесет људи не чека само Вас.

Адв. МИЛА ЈАНКОВИЋ: Слажем се, ја се извињавам заиста, потрудићу се.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се главни претрес ОДРЖИ.

Претрес је јаван.

Главни претрес се наставља у 9 часова и 55 минута и у наставку главног претреса наставља се са испитивањем оптуженог Љубана Деветака, а удаљују се из суднице сви остали оптужени који нису испитани.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Док се ово све заврши, да ли могу ја нешто да кажем, да не одузимам време од тока.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја имам два предлога, један усмени, један у писменој форми који сам Вам предао, не знам да ли је пред Вама и имам једну примедбу на јучерашњи записник. Мислим да је право време сада да је кажем. Почећу од примедбе. Ви сте као председавајућа већа јуче поставили питање мом брањенику, цитирајући одговор окривљеног Милана Радојчића, дат на записнику од 30.05.2007. године. Мислим да је у питању случајно грешком цитиран одговор, па ја хоћу то да се исправи. Наиме, Ви сте питали ко

је поставио Милана Радојчића за команданта ТО, па када је мој брањеник одговорио, Ви сте му сугерисали и рекли, како то када сам Радојчић каже, да сте га Ви заједно са пуковником Ковачом. Међутим, цитирали сте записник, додуше интерпретирали га, а ја га сада цитирам, на такво питање осумњичени Милан Радојчић на овај записник од 30.05.2007. године каже – као млађи и као писменији, ја мислим да је то био договор, дакле, ту премису да је мислио и да мисли, Ви то нисте питали тако, него врло јасно, да ли је рекао, што је велика разлика. Договор Љубана и Савета старца и војске, дакле, нигде се Ковач пуковник не помиње. Инсистирам на овоме да се исправи, да је одговор осумњиченог на овај записник цитирани био да мисли, а не да је. То је што се тиче примедбе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да чујемо тај предлог.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Што се тиче овог усменог предлога, након овог дела испитивања мог брањеника, сазнали смо, а сазнаћемо још више, верујте ми, на контакте између њега и госпође Наташе Кандић и на то јуче смо сазнали, да је ношена и нека касета. Ми ћемо дабоме да предложимо ту касету да се овде погледа, да је сви видимо, али најпре је госпођа Наташа видела и имала знатну улогу у припремању мог брањеника за Хашки трибунал и за друге процесе. Дакле, још једном понављам предлог, с обзиром да смо дошли јуче до сазнања, да се налази некакав доказни материјал чак који ће одбрана предложити код госпође Наташе, да је замолите, а ја мислим да ће и она сама после свих ових настојања да устане и да оде, да изађе из ове суднице и да овај буде предложена у својству сведока и мислим да ће нам много, много више помоћи у том својству него у овом својству репортера Хрватске телевизије и Б-92. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, овим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Видите у вези овог писменог предлога, Ви сте ми наложили јуче, ја поступавам, видите, данас је уторак, већ није понедељак, понедељком су сви нервозни, сада смо мало сталоженији и ја се извињавам јуче што сам мало повисио тон. Иначе ја мало не чујем на лево уво, па гласније говорим и онда се стиче утисак да сам љут. Ја не умем да се наљутим, верујте ми, видећете кроз поступак. Дакле, ја сам у писменом предлогу просто преписао одељке и одредбе оног решења истражног судије који је то исправио поступио и одложио у посебан омот, међутим, под притиском тужиоца, веће које нажалост неће учествовати у доношењу пресуде и образложења, него је Вама сада предмет у рукама, преиначило, па је вратило део тих списа који се могу и доказа који се могу злоупотребљавати, а то се већ и чини. Конкретан предлог је управо ово јуче што сте Ви поставили питање, питање мом брањенику и записника са неког састанка од 30.10. и 03.11., молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да ли имате то у писменој форми, да ли сте доставили?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да, доставио сам, само да образложим, верујте ми, ја сам ово видео одмах након што сте Ви добили, не уз оптужницу, ја поуздано знам да ни уз оптужницу Тужилаштво није доставило ове списе које ја предлажем да се, ове записнике, да се издвоје. Па, молим Вас, како могу да се користе у поступку и инсистирам о томе да се одлучи. Ми у истрази то нисмо видели. Ви када сте добили оптужницу, по приговору није било. Те се чувало у тајном сефу Тужилаштва, а имају још нешто, изгледа, па молим да овај поступак ипак водите Ви, а не Тужилаштво, Б-92 и невладине организације. Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, тај писмени предлог, да ли сте доставили?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Јесам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја га немам овде.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А ја сам инсистирао, ова девојчица је долазила.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Ту сте навели које записнике за издвајање тражите?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Јесам, јесам.

Веће доноси

РЕШЕЊЕ

О предлозима за издвајање записника веће ће одлучити накнадно у смислу чл.337. став 3 ЗКП-а.

О примедбама изнетим везано за транскрипте са главног претреса, у односу на истраге, веће ће размотрити.

О предлогу за издвајање пуномоћника оштећених Наташе Кандић, веће је већ одлучило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени Љубан Деветак може да уђе у судницу. Само моменат, мало, Николајидис се јавља за реч.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ја се противим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Представите се када сте укључили микрофон.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Ја се противим овом предлогу господина Крстића да Наташа Кандић напусти, јер она је учествовала до сада у претресу, постављала питања мени, Петронију Стевановићу, саслушала нашу изјаву, тако да сада не долази у обзир да она напусти ову судницу. А Вама бих предложио да забраните телевизији Б-92 која је јуче поново почела да даје онај снимак, зато што се то исто десило прошле године када смо притворени и само се Љубан Деветак слуша и ова његова прича и после тога долазе сведоци и као папагаји понављају једно исто. И сада исто ево када треба да почну сведоци да долазе, поново се он појављује на телевизији. То се прошле године исто када смо притворени десило и исто су људи мењали изјаве које су претходно дали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. АЛЕКСАНДАР НИКОЛАЈИДИС: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени Деветак, уђите у судницу, односно уведите га.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добар дан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добар дан. Ево јуче смо стали, да ли чланови већа имају даље наставак питања? Други члан већа, има ли питања?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо судија, госпођо председнице и госпођо судије, ја имам једну молбу, па пре него што почнете ме испитивати. Ја бих посебно замолио, а то ћу и образложити, да се мене након ових пар дана што имамо испред себе у вези ове прве расправе, упуту адекватним специјалистима на преглед. Наиме, ево зашто. Ја сам синоћ доста размишљао ноћас када сам легао, у вези мог давања исказа јуче и мени се дешавају чудне ствари. Рецимо, ја не желим да Вама упадам у реч, међутим, мени се једноставно лампица упали, ја морам и рецимо, инсистирање на оном паприкашу сада да не дужим је једноставно морам, иначе губим след, а Ви сте приметили да ја јуче нисам могао оно кратки уводни део да у цугу кажем, што ме наравно раније, док се нисам разболео, не би био апсолутно проблем. У прилог томе наводим и вероватно, не вероватно, сигурно сте читали интервју који сам ја дао овој хуманитарној организацији за људска права, овај, Фонду за хуманитарна права, овај где ми је пуно поштапалица, ова реч, овај, овај, мало, мало па се спомиње и када сам га добио поштом на потпис, ја сам молио госпођу Кандић да га не потпишем, него да се исправи, да се избаци то, те поштапалице и она ми је лепо рекла жена, овај, онда то није оригинал. Ја сам се сложио, значи нисам га потписао, остало је једноставно тако, али ја га ни у једном делу не негирам, значи, овај, такав је какав је, мој је. Догађа ми се, рецимо понекада ходам као патка, не као патак, ваљда због година. тако да Вас молим да ме заиста пошаљете код адекватних стручњака, да се тај мој ментални склоп и стање, не могу ја то стручно да кажем, нисам толико

образован, овај утврди, а молим Вас да будете толерантни код овог испитивања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, у сваком случају ћемо то имати у виду и Ваше године и здравствено стање.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Али посебно Вас молим да ме пошаљете на преглед.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хоћемо, то ћемо сигурно да урадимо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И молим још за мало стрпљења, имам да кажем још, не улазим у то да ли је са правом или без права, овај, мој адвокат приговарао, не знам да се бавите истрагом и то да не објашњавам сада, међутим, ја сам давно постао свестан да ће веће морати да се бави истрагом, јер истражни судија, господин Дилпарић није имао времена за то. Сећам се добро, многи су присутни овде који су тада били присутни, када је изјавио да у четвртак он има годишњицу брака и да нема шансе да ради. А ја какав сам био у том стању, пар дана пре тога сам изашао са интензивне терапије због овога поремећаја равнотеже, када сам дошао у овај у кавезу у којем се налазим тренутно и тада, ја лепо узем телефон и назовем информације да питам, да ли је годишњица брака постала државни празник, мислим у смислу крсне славе и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Господине Деветак, молим Вас да такве ствари, имамо транскрипте из истраге, 15. октобра је било то када је он Вас испитивао, све је унето и шта је судија изговорио и шта је било и немојте да губимо време на небитне ствари. Ова оптужница је прилично широка, о њој може доста да се прича. Изволите, ако члан већа има питања.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Ако је оптужница широка, хајмо отпочетка. Када сте Ви, господине Деветак, сазнали да ћете бити ВД управник те задруге?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мислим да сам јуче рекао, најмање осам дана, можда и више пре тога.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро, ко Вас је о томе обавестио?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јуче када сам говорио, можда сам заборавио да кажем, да смо ми у тој Новој Пазови, тај наш ДС, ДСС, овај, Крајине имао интензивне везе и тада смо упознали после снимања ДСС Крајине за целу Србију, на чело долази доктор Велимир Бранковић. После се ми повезујемо са њиме, овај, и још са неким људима и захваљујући томе, ми се упознајемо са свим релевантним људима из Крајине и оног дела книнског и овог дела овај, да кажем условно, ердутског, Славонија, Барања и Западни Срем. И интензивно су они долазили и разговарали, ја сам чак одлазио са доктором Велимиром Бранковићем у Ердут, има и једна мислим код мог адвоката, нака је приложи, пропусница, не знам време тачно пише тамо када смо били,

одлазио сам са њима на састанке код овога премијера Зеленовића, јер су се већ правили планови о привреди на том подручју. Е сада, не могу тачно да одредим када. Мени је жао, то решење мени је одложено овај тамо у Ловасу у задрузи и стварно се не могу сетити датума, а можда архива постоји и ту ћемо то да.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро, у тим разговорима које сте водили, шта је био основни разлог да Ви преузмете ту функцију, ко је до тада уопште био тамо управник задруге, где је тај човек, шта је било са њим, ко је тај човек?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: До тада, до тада је био један од сведока што је био, Рендулић Адам, иначе мој вршњак.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро. И шта је био разлог да он више не буде тамо шеф задруге?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Неко је знао да ће се протеривати становништво, господине судија, ја то нисам знао.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: А у тим разговорима, шта Вам је напоменуто у тим припремама за Вашу ту нову функцију, шта Вам је напоменуто као битан разлог за сада Ваше постављење на то место?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, мислим да из Ловаса нису имали у то време адекватну особу, односно способнију за вођење такве једне организације, посебно што су знали да сам ја и раније у фирмама великим државним где сам радио у Осијеку, водио овај одређене овај секторе где сам имао и где сам био надређени преко стотину људи.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро. Сада ми кажите, ово је битно, у тренутку када Вас позову да дођете у Ловас, Ви долазите тамо 10.-ог увече, колико сам схватио?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, тако је.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Где сте Ви били и од кога сте добили позив да дођете у Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, знали смо ми када ће бити напад у Ловасу.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро. Ко Вас је обавестио о томе када ће бити напад?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, били су редовни телефонски контакти са Товарником.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Са ким у Товарнику?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја кога бих год набројао, мислим да не бих погрешно или би погрешно.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро, па мислим, са ким сте разговарали тог дана?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, разговарао, рецимо, долазили су и овај «Трндо», тај што сам набројао и Воркапић и овај Шилго Воркапић и долазио је овај Крњајић. Тада када сам, овај, довезао аутобусом ове

добровољце, већ се знало да ће бити, само је било питање да ли ће бити 09.-ти или 10.-ти.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро. Е сада, напад је био 10.-ог ујутру, да ли је тако? Где сте Ви у том тренутку, 10.-ог ујутру, где се Ви налазите?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У тренутку сам ја у Београду.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро. Када сте сазнали за резултат напада и када сте кренули уопште у Ловас и ко Вас је позвао, с ким сте контактирали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисмо знали за резултат напада, договор је био мене, између мене, Мирка Јовића и Бастаја Милорада да 10.-ог свакако одемо предвече у Товарник. И изненадили смо се да је, овај, напад извршен тај дан и да је овај већ оно што сам рекао.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро, 10-ог када долазите тамо у Ловас, како сте ступили на функцију, мислим, фактички како сте ступили на функцију?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Какав је то фактитет, кога сте затекли тамо, како је то изгледало?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: 10-ог навече нисам затекао никога. Из оног што сам јуче рекао, овај, у центру села пред задружном зградом оном управном, видели сте на фотографији, је изкеђу те зграде и ове зграде полиције је стајао тенк, била је неколицина људи, десетак, можда и петнаест, нисам баш сигуран, побројао сам ове које сам знао из села.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И после тога смо отишли Јовић и ја на спавање у моју кућу.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Да ли сте видели Ви тог дана бившег управника задруге, да ли је он остао у Ловасу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, није.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Шта је било са њим?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја сам још другог пута када сам био у Товарнику нисам рекао, јер ми није било дозвољено, разлог мог одласка, када је ишла моја кћерка старија, Дијана са мном, Крњајићева супруга, овај и ја сам ишао из разлога да се видим са две жене које су тог дана, мени је јављено, то ми је покојни Милорад јавио, да му долази мајка Мика Воркапић, значи и долази од Зорана Тепавца мајка, значи Драга Тепавац.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: То сте већ изјавили.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И хтео сам да се видим с њима и да чујем какво је стање у Ловасу. И десило се да у скупљању кћерке, у скупљању Крњајићеве жене, да сам ја на тај закаснио, управо су оне пола сата пре тога отишле, јер су оне кроз кукуруз, кроз атар дошле и отишле.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И десило се тог истог дана да су били преговарачи у Шиду, на челу са Ацом Рендулићем, да је био Милан Тепавац и да је био овај пуковник Ловрић, пензионисани пуковник Ловрић који је иначе живео и боравио у Београду, али је био рођен и одрастао у Ловасу, то је на делу имања својих родитеља, овај, направио викендицу, па је боравио тамо у току целог лета и затекао се у то време и учествовао је у преговорима.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Ко Вас је увео у?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И тада, извињавам се, овај.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Функцију ВД управника задруге у Ловасу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Могу ли да допуним ово, и тај дан сам сазнао да преговори нису успели, нису се договорили.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ко ме је увео?

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Да ли сте Ви видели тог претходника Вашег, како се зове, шта сте рекли?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Рендулић Адам.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Е да, где је он био када сте Ви дошли у Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он је већ био негде на путу за Илок, он је то јутро побегао, када је почела ова канонада, он је знао да ће бити напад, ја мислим, чак сам сигуран да је његов задатак био да преговори не успеју, више него сигуран сам био из накнадног разговора са господином, покојни је, нажалост, пуковником Ловрићем, овај с којим сам у више наврата разговарао, овај и он је и очекивао, он је мени чак рекао да је прећено њима, уколико не прихвате, да су им претили официри који су вршили преговоре са њима, овај, са фракцијом добровољаца.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Када сте са њим разговарали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја сам са тим човеком разговарао, рецимо, први пута негде у новембру 1991. године. Био сам обавештен да је остао у селу, па онда у пролеће сећам се, резивао је овај руже у дворишту, имао је ону брајду од винове лозе, па сам ја наишао у том делу села, он је био ту према гробљу, овај и свратио код њега. А први пут када сам разговарао са њиме то у новембру 1991. године, био је и Стево Кочијашевић из Војке, којег сам ја, иначе је он радио у овоме Центру «Срем», Стара Пазова, то је било предузеће за снабдевање ових трговина, услуга и шта ја знам и овај сам ја њега ангажовао да дође у Ловас да ми помогне у формирању и опремању овај трговине, знате.

ЧЛАН ВЕЋА-СУДИЈА ДРАГАН ПЛАЗИНИЋ: Добро, хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, тужиоче.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И још сам сигурно разговарао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте јуче да сте последњи пут у Ловасу били пре ових несретних догађања у марту месецу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: А негде пре ових догађања, да су август, септембар као избеглице дошли код Вас Девчић, Радојчић и Крњајић, Воркапић са породицама и да сте?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Куд сте их сместили.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Зашто су они били избеглице?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја ћу покушати да објасним.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Приговарам, није рекао Радојчић, господин Деветак није рекао да је Радојчић дошао са породицом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није помињао Радојчића, помињао је Девчића, Крњајића, Милорада Воркапића, свог кума.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, Радојчић само изоставите, он је избегао, он је био у касарни у Вуковару, па је дошао на одмор код рођене тетке у Шид, презива се Ромић, а ови су дошли код мене. Па, ја мислим да ће на то питање, извињавам се што сам воду почео да пијем, на то питање сви они ће боље да одговоре, међутим, колико сам ја сазнао, Девчић је имао изузетно великих проблема у Вуковару, посебно након тога када су негде у мају сви Срби или већина Срба напустила полицију у Вуковару. Он је остао, међутим, врло брзо је уочио да му није више тамо место и он је купио мог синовца Синишу, рођен на исти дан када и моја кћерка ова Дијана и дошао с њиме, па је био несретник ухапшен у Шиду, јер је код себе имао ову МУП-овску службену легитимацију, па су онда мене звали, па сам ја ишао у Шид да их вадим и тако даље, па ће све он то боље објаснити.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ови из Ловаса, када су дошли?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А ови из Ловаса, први из Ловаса је дошао овај Воркапић Милан, звани «Трндо», дошао је у камиону са приколицом боровским. Значи, колико сам га ја схватио и разумео, сигурно је то истина, он је у Борову натоварио робу за овај овамо за Београд, ону обућу, наравно, свратио у Ловас, натоварио и жену, истоварио то и дошао код мене у фирму у Нову Пазову и ја сам му приговарао, зашто је дошао празним камионом, што није дошао пуним камионом као прави човек, да отвори ногом врата, овако дошао празних руку.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли су Вам они тада када су дошли.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако дозволите да наставим. И због тога он у својој изјави код истражног судије као сведок спомиње камион, да је возио у Товарнику камион, добио неки војни камион. Није тачно, лаже,

отишао је са овим камионом, приколицом у Товарник заједно са женом, јер њему је жена из Товарника.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви имали и ако јесте, какво сазнање, било од других, непосредно или од ових који су избегли код Вас, да је у Ловасу таква ситуација, неповољна по припаднике српске националности и да из неких од тих разлога морају да напуштају Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, имао сам сазнање, рецимо, чешће сам се чуо са покојним тастом и пуницом, ово морам посебно веће да замолим да што хитније, на пуно околности има да ми се саслуша пуница, Радојчић Ката, живи у Добановцима на истој адреси као и ја, жена је у позним годинама, да се не деси, да не дај Боже умре, јер пунац је већ умро, као што је умро покојни генерал овај Петковић и њега нисмо ни спомињали, раније је умро, него Вук Обрадовић. Па посебно молим у писменој форми, ја ћу да молим адвоката и знало се за ту ситуацију око тих преговора, рецимо имао сам исти дан информацију када су вршени они разговори које је Рендулић спомињао у свом сведочењу, код Ловрића и овај након два, три дана, у разговору одмах ми је речено, разговори прошли, безбедност није угрожена, а њима запаљен комплетан део господарског имања. И Ловрићи, Мирка Ловрић и Рајко и његов син су били богати и вредни људи. Случајно исто презиме, овај пуковник Ловрић и ови Ловрићи, немају никакве везе, да не би долазило до забуне. Е када смо споменули већ Ловриће, ја бих Вас замолио исто да, одговорићу на Ваше питање.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јуче такође рекосте да сте те аудио и видео касете први пут видели након ових догађања, значи негде тамо после 18.-ог?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тачно тако и једну сам задржао и предао у Фонду за хуманитарно право.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Колико је било касета, када кажете, једну сте задржали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја имам осећај да је било, па да не претерам, у свакој другој или трећој хрватској кући касета.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Не, колико сте Ви прегледали тих касета?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ту једну коју сам и предао, друге нисам имао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте и ако јесте, кога на тим касетама препознали од Ваших бивших мештана, односно Хрвата?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У сваком случају да сам препознао, али стварно се сада не сећам, мислим, одговорио бих врло радо, али не сећам се, препознао сам сигурно, али кога, не знам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте, да изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не сећам се, сада да је гледам, рекао бих, овога познам, овог не познам и тако, као ни кућу што јуче нисам препознао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте да је још, да сте виђали још некога од мештана Ловашчана након ослобађања са неким наоружањем или у униформи, ако нисам погрешио. Конкретно да Вас питам, да ли сте виђали не знам неког Тепавца или неке од њих, Воркапића и тако даље, у униформи са наоружањем тих десетак дана након ослобађања?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Само ми реците конкретно којег Тепавца, зато што их има пуно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Било кога или кога год кажете од тих Тепаваца.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није исто, рецимо Тепавац Зоран је учествовао у ослобађању или нападу, не знам, јер смо то, који термин, госпођо судија да употребљавам ја, да ли је ослобођење или напад?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Употребљавајте који Ви сматрате, немојте мене да питате.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако говорим с аспекта војске, онда је ослобођење, а не волим њихов аспект, с њиховог аспекта да гледам на ствари, ја ћу користити напад. Овај, он је учествовао у нападу на Ловас. Онда овај други његов брат од рођене тетке, исто је презиме Тепавац, не могу се сетити презимена, имена, али он, овај, је носио униформу и носио је оружје, овај, тамо у Ловасу и неважно је зато што је умро, у Вашици је живео и умро је пре три, четири године. Онда Тепавац Обрад, носио је исто оружје, тада када је дошао у Ловас.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вам је познато, сви ти који су носили оружје.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сви Срби који су били нешто млађи су носили оружје, изузев Милана Тепавца, а то у Вуковару држе га у затвору и импутирају да је држао неке страже и тако даље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли то значи да су сви Срби у Ловасу имали оружје?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, они су добили оружје.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Након успоставе те нове власти у Ловасу, да ли знате, којим формацијама су припадали сви ти наоружани људи, мештани? Знамо, била је војска, били су ови добровољци, којим групацијама оружаним су припадали сви ти наоружани мештани?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па ја мислим да су они сви, али стварно тако мислим, да су сви што је мени право да Вам кажем и било криво, да су се они сви осећали да припадају ЈНА. Мени је то било криво, морам признати.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате да ли је било ко од њих припадао некој од ових оружаних групација, полицији, територијалној одбрани?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Боље да ме питате да ли су се дружили? Дружили су се, сигурно, а појединци су припадали овај неки, неки

територијалној одбрани, а неки полицији. Међутим, мислим да је мало осим Девчића, покојног Воркапића, овај после Крњајићевог одласка, да је мало људи који су припадали полицији од тих Срба. Јесте овај покојни Тепавац, извињавам се, сада сам се сетио, он, а међутим други су морали да раде у задрузи, забога, није имао ко да ради. Онда су се водили, не знам, мали Рудић што га је Радојчић спомињао, не Мирко него његов брат, овај, исто, Миленко, он је припадао ТО, али је свакодневно као механичар ишао на посао у задругу. Исто тако Тепавац тај Обрад је припадао ТО, свакодневно је ишао у задругу на посао.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте знали за постојање локалног затвора у то време?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисам чула питање.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је знао за постојање локалног затвора у то време?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ког, ког затвора?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Локалног затвора, ако сам добро разумео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Конкретније.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Затвора у Ловасу, сада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Конкретније, помињало се више затвора, конкретније?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: За овај горе у тој механичарској радионици, апсолутно нисам знао, сазнао сам накнадно, а овај што је био у Месној овој, у подруму Месне канцеларије, то сам приметио одмах чим сам изашао, оно обраћање народу као што сам јуче и рекао, да то не понављам.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате ко је?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И одмах сам исто вече сазнао ко је од војних лица долазио с полицијом ту и тако даље и тако даље.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли знате, ко је био одговоран за тај затвор од локалног становништва?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да је затвор под ингеренцијом војске, пресељен из Товарника, ко је преселио из Товарника, кога је пуковник Суботић преселио, ја стварно онда не знам, сада претпостављам, претпоставка, нећу да разговарам, да одговарам на претпоставке, тако да не бих.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли за случај који сте јуче навели када је у питању Звонимир Маринковић и ту релацију Марко Видић, Марко Грачанац, знате, било непосредно?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није Марко, Ви ако спомињете Марка Видића, онда не требате спомињати Марка Грчанца.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Има их три са истим именом и презименом.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако спомињете покојног Божу Видића, онда можете да спомињете Марка Грчанца, њих двојица су везани. Наиме,

јуче не верујем да сам објаснио до краја, Марко Видић, тај још јуче што сам рекао, условно стари, јер тако су га звали у селу, он је био ислеђиван од стране војске, односно од стране пуковника Ковача, јер се десило да је један од војника пуковника Ковача убио овога покојног Божу Видића, па су сумњали да је Марко Грчанац их наговорио, тај матори, зато што је улазио међу војску, имао је ову борачку књижицу и био прихваћен, имао је доброг вина пуно и онда су официри сумњали да је он једног, не знам рекли су да тај војник није мало чист, да га је он наговорио. Ја имам везу толико с тиме и спознају што ме је једног момента пуковник Ковач питао, да ли ја тог човека познам и да ли је овај, мислим да је он нешто тако могао урадити и да ли знам да између те две породице обзиром да су биле јаке и једна и друга, било некаквих антагонизама. Рекох, зато апсолутно не знам, а обзиром да сам стварно због дружења са мојим покојним оцем тог Марка Видића добро познавао, овај, и рекао сам пуковнику да ја не верујем у то. И захваљујући томе, само да завршим мисао, захваљујући томе, његов унук Јосип Грчанац, који је у прелазној управи код Клајна постао доглавник у полицији у Вуковару, ми је тражио овај да разговара са мном и тај разговор је обављен 05.-ог, знам сигурно, јер сутрадан ми је слава, Ђурђевдан, 1996. године и тај дан сам ја задњи био у Вуковару. Ако о томе има потребе нешто касније више да се каже, па само сматрајте вољним. А Марко Видић, колико је мени познато, његов рођени брат, пуно млађи, погинуо је од гранате првог дана, односно минског поља, извињавам се.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Изузимајући трагичне последице на минском пољу, то релативно кратко време смртно је страдало нешто мало мање од педесет људи, да ли Вам је познато, конкретно и један једини случај да знате ко је оштећен, на ком месту и ко га је лишио живота?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мислите, изузев минског поља и изузев првог дана?

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Па, и са првим даном, са нападом и са свим што се дешавало?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, од првог дана, да, апсолутно ми није познато, ни како, чуло јесте, дал Вас то чуди што сам ја знао, имао сазнања, није Вас на време занимало и сада не видим потребу да о томе причам и одбијам одговор на то питање, а сазнавао сам увек накнадно за поједина убиства. Рецимо, понављам, јуче сам рекао, убиство овог Звонка овога Мартиновића, догодило се на штагљу његовог рођеног нећака и сестре.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Извините, ја сам Вас замолио, рекао сам, изузев ова два случаја о којима сте говорили, о томе сте јуче причали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисте споменули покојног Мартиновића, па зато, не, не, знао сам рецимо касније када је покојна Павица Ковачевић и њезина кћерка убијена, сам исто имао спознају, одмах се сазнало ко

је, па онда она несретница, девојачки презиме Андрић, што су је бацили у бунар, доле испод цркве, па да ли је удата Павошевић или не, наравно да сам знао, овај, жену, нешто је старија од, брат јој је био ожењен у Бршадину Српкињом, био је у полицији српској и тако даље и тако даље. да ли је Павошевић, али кућа одмах испод старе школе, на ћошку је Ђаковића једног кућа, од оног Ивице што је био мало, преживео је, а касније је умро и испод те њихове баште је била та кућа, та жена је бачена у бунар.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте Ви тих дана носили униформу или сте били у цивилном оделу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Чувена униформа. Видите, ја униформу никада нисам носио, односно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, у реду је, да ли сте носили.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знам, али одлучно лажем, носио сам униформу, почео да је носим 1992. године у јесен, 1993. године у пролеће, повремено када сам постао командант територијалне одбране Западног Срема, то је овај потез Вуковар-Илок-Шид, овај и био је избор између мене и доктора Вишића, а обзиром да је он био предвиђен за председника Извршног савета општине, остало је да ја будем то, иако сам врло нерадо то прихватио и тада сам после, да би то могао бити, добио и чин поручника, јер сам био вечити потпоручник и тада сам носио униформу и онда то тако упорно протурају, не знам и ова госпођица.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Рекосте јуче да сте некакав аутомат имали код себе и да сте га ставили поред себе.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, хоћу да кажем.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Ко Вам је дао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хоћу да кажем како сам дошао обучен у Ловас. Дошао сам у Ловас прикладно обучен у времену, јесењем месецу октобру и ситуацији у коју идем. Имао сам на себи једнобојне зелене, боја рецимо листа овога ораха младог, панталоне ловачке, типичне ловачке са тим џеповима и тако даље и на себи сам, жао ми је, после их је старац мој носио, по неком обичају моја жена запалила и имао сам на себи прслук топли, могу слободно да кажем сиве пепељасте боје, и дан-данас је у животу и ако треба, адвокат може да донесе овде на увид и овај, имао сам један мантил, тамније зелене боје, три фртаља, није био ловачки, нормално један мантил кратки онако, шта знам, нов, топлији, исто је запаљен, зато што је носио покојни отац.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли сте од кога задужили тај аутомат који сте поменули?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, неко ми је тутнуо аутомат ту из полиције када сам кренуо, тога је било ко блата. И после с тим аутоматом мој таст је чувао породицу овог Мађаревића, који је упорно лаже да није

био код мене, а Ви нисте смели тамо у дечијем вртићу да га питате, јел тако, није Вам било дозвољено.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли Вам се за то време икада ико од мештана, припадника хрватског народа, жалио на малтретирање, на неке тешке последице и да ли је евентуално од Вас тражио било какву помоћ у вези са евентуално таквим понашањем?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја не могу сада све случајеве набројати, ја ћу карактеристичне да Вам кажем. Рецимо, ова Катица од покојног Фрање што сам рекао, надимак, Францика, «Сатлак» је надимак, јуче сам се споменуо, ако ми може неко помоћи, овај, била је саслушавана сада када сте били у Ловасу, овај, она ме је молила да јој кажем шта јој је са мужем, у то време стварно нисам могао да јој кажем шта јој је са мужем. И ја чак нисам ни мислио да он није жив, овај и она је истицала тамо у својој изјави, сада то је истина, да је била позвана, то је било време, у полицијску станицу где сам се ја налазио, то је управо било време када сам ја исељен из задруге по овој јединици из Крагујевца и био је присутан пуковник Ковач и још двојица официра, не сећам се чинова, мислим да је један био капетан са њима, овај и ја сам замолио и када је она жена дошла да изађе, каже, не, не, управо смо хтели да разговарамо са госпођом, да имате добре односе из млађих дана са тим брачним паром, значи Катицом и Фрањом и било ми је веома непријатно, наравно, изразио сам јој саучешће, већ се знало, овај, то је било време када је већ био покопан њезин муж, овај и основна њихова питања су била овај и мислим да је због тога и овај притворен страдао несретник, за њихова три сина, да ли она стварно зна где су ти њихови синови, јер њихова кућа је била мало издвојена на брду, овај па су мислили да они из атара долазе и да комуницирају и тако даље. Тај разговор стварно су брзо завршили и жена је несретница отишла. Онда ми се ова Зорица од покојника Пољака, његова супруга Зорица ми се јавила једном приликом, заправо упорно ме чекала пред зградом, био сам негде одсутан, када сам дошао, овај, пришла ми је, видим у црнини, уопште тада не могу одредити време, али ја нисам знао да је тај њезин муж погинуо, заиста нисам, нисам те спискове гледао, нисам имао ја времена за то и овај, а њезин старији брат годину дана млађи од мене, заједно смо у Вуковару одрасли, она као девојчурак мали, четврто дете, трчала је увек за нама, онако голишава без гаћица и мислим стварно, одрастао ту и овај, питам је, шта је, каже, Љубане, не знаш да ми је муж убијен. И каже, убио га је Зораја, овај што је госпођа јуче питала, председница за тог човека, овај, Борислав. Ја је гледам, рекох како знаш да је он убио, каже, рекао ми је управо овај сведок мислим да је Филић Ђука што је и сведочио овде, били сте присутни, јел тако. Овај и молила ме да јој помогнем да изађе са децом из села, јер не може више да издржи, каже има притиске, долазе јој, тркељажа, ово, оно и мени је било мало чудно, јер сам знао да су они венчани

кумови, Ђуро Продановић и она и њезин муж и овај Воркапић «Трндо», чудно ми било да се њима као кумовима обратила и то сам је питао, рекох, откуд да се кумовима ниси обратила, она је толико почела да плаче да је мени било.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Јуче сте.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Било ми је жао што сам је и питао и наравно да сам јој помогао и неко од мени поверљивих, оданих је њу одвезао у Босну, заједно са децом и морам испричати до краја и овај, са комплетном.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Може ли само мало микрофон горе, нисам сигурна да се добро чује.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Комплетно моје имање сам ја продао њезином блиском рођаку Јовановић Мили, који је рођени брат покојном Јосипу и син оном брачном пару Јовановића о којима сам јуче разговарао, јер смо ми иначе фамилијарно дружили се, још његов отац и мој покојни отац, иако је био доста старији и на телефонски позив када сам сазнао, јављено ми је из Осијека од пријатеља, да ће ми бити забрањено располагање имовином, смо се телефоном договорили, дао ми је човек капару и отплаћивао ми је једно три године то, овај и он ми је рекао да му је она све испричала. Врло интересантан је разговор овај о коме сам рекао, али то ћемо касније.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Поменули сте јуче да су негде 15.-ог или 16.-ог октобра те године у Ловас дошли, наишли представници, неки представници Европске заједнице.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, то је тачно, овај, ја тачан датум нисам знао, видео сам из списка, да не лажем овде, и онда сам повезао, знам сигурно да тај дан нисам био у Ловасу, а нисам знао који дан сам био у «Уљарицама» у Београду и зато сам и сигуран да сам тог дана ја био у «Уљарицама» Београд са покојним Римаром.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Значи, никаквог контакта нисте имали са никаквим представником?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Имао сам много касније један контакт са представницима међународне заједнице који ми је, то је мој први интервју који сам дао и о њему ћемо касније и то у Ловасу.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је у то време промењен назив места Ловас у назив Душаново, а ако јесте.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не Душаново, већ Душановац.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Душановац?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Душановац, сигурно.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, ако јесте, на чију иницијативу, под којим околностима и ко је то одлучио?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је било већ на иницијативу овај људи из Западне Славоније, који су овај почели већ долазити. Нама је прва породица из Западне Славоније у Ловас је стигла одмах после 20.-ог

новембра, одмах после пада Вуковара и презиме Цабунац, баба, деда, снаја и двоје унучади, а син је остао још на ратишту. И овај после тога, то је био масован долазак и мене чуди, право да Вам кажем, да ме нисте оптужили за исељавање Срба из Западне Славоније и насељавање у Ловас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да коментаришете, нико Вас ништа не пита.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Чуди ме, госпођо судија, да он већ то не схвата. Ако мене мало толеришете као удареног, не морате и њега.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, врло је близу граница када после опомене иде новчано кажњавање, после новчаног кажњавања ускраћивање права на одбрану, а Ваш адвокат о томе треба да води рачуна, јер неко ко не поштује наредбе председника већа или ко омета ред на главном претресу, има те санкције.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Судија, да ли је то упућено адвокату или окривљеном?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, то се на Вас односи и можете да узимате реч само када Вам ја одобрим. Изволите тужиоче.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Да ли је изузев Вашег постављења за ВД директора те задруге, да ли Вам је познато да је још неко сличним актом тадашње власти постављен на неку од дужности, функција?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не чује се заиста, и ми овде не чујемо питање до краја. Подигните микрофон па мало јасније и гласније.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Могу ја поновити питање, јер сам га чуо добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисмо ми остали чули.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Добро, да ли Вам је познато да је изузев Вашег постављења које је дошло из тадашње власти из САО Крајине, да ли је још неко из Ловаса сличним или таквим актом постављен на неку од дужности у то време у Ловасу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја мислим да сам нешто мало рекао јуче око тога, не сећам се, није важно, поновићу, да буде целовитије.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Само са да или не.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја сам, не не могу ја са да или не, изгубим се, сијалица ми се упали, ја морам целе одговоре да дам. Више сам него сигуран да су надлежна министарства постављала овај за на свако место мислим ту на ТО и полицију, а овамо ово за привреду, само за, то сам више него сигуран, нисам сигуран само да ли је био писмени акт или усмени.

ЗАМЕНИК ТУЖИОЦА: Хвала, немам више питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Молим Вас да питате сведока, нема овде у овим истражним.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптуженог.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Оптуженог, извините, да ли је, где је радио, где је живео пре ових сукоба у Хрватској или у Ловасу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли могу по реду, не могу овако, морам по реду, госпођо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ја бих Вас молила ако можете краће на та питања да одговарате.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Настојаћу, али због озбиљности питања, претпостављам да требам одговорити целовито. Прво сам радио у «Вутексу» Вуковар, као приправник и након шест месеци сам престао бити приправник и када се одвајала једна овај екипа на челу са Новотом Антуном који је одлазио за принудног управника ланене индустрије «Осијек», ја сам био замољен да кренем са том екипом у Осијек и тако ја долазим 1971. године у пролеће у Осијек. 01. марта моја супруга месец дана након тога, предаје дужност у «Вутексу» Вуковар, долазим ја. Ту радим једно две или три године, нисам сигуран и после прелазим у дрвну индустрију, а на крају завршавам у дрвној индустрији «Мобилџа» - «Иво Маринковић» и после негде 1988. године се одлучујем, јер је било већ мало оно ровито, ровито стање, мени није то одговарало, те кампање и тако даље и одлучујем се да дођем у Београд и успевам 1989. године да продам у Осијеку кућу. Сећам се добро, цена је била 80.000 марака, човек је нудио 65.000, други пута када је дошао, млађи од мене, Херцеговац, жена, двоје деце, рекао ми је, даје ми последњу цену и да овај не гледам толико на цену и да не гледам толико на цену, да је питање да ли ћу је моћи да продам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Судија, опростите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате реч, сачекајте.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И продао сам кућу за 70.000 марака и дошао сам у Београд.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Не треба тако детаљно. Молим Вас да питате, да ли је он имао и од кога је добио податак пре напада на Ловас, да има оружаних снага и у ком обиму хрватских у Ловасу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Прича је било много, прича је било много, међутим, да будем искрен, ја сам у то сумњао, да има неких великих. Посебно сам сумњао долазећи други пута, то са кћерком и Крњајићем и женом у Товарник, односно, не, када сам довезао добровољце, овај, па када сам сазнао да су убили у Товарнику попа и то на такав начин да је то било хорско певање, да је мени било страшно неугодно. Поп католички пао на банану, разумете. Онда сам ја схватио која је то анархија, јер један човек који је активно учествовао у преговорима, одлазио и довозио те људе из Ловаса, није могао да буде измештен рецимо у католички у Београду, односно католичку бискупију, него га

оставити тамо у Товарнику на милост и немилост да буде убијен. Значи, анархија је кренула још у Товарнику и то на велика звона.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Ја сам разумео да су добровољци имали униформу, на питање тужиоца, рекао је да су имали неки мештани униформу, па ме интересује, да ли се разликовала униформа ЈНА, добровољаца и мештана, коју су носили у то време?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, видите, овај, ЈНА униформе и униформе неких мештана нису се разликовале, због тога што су их добили од мене када сам их донео, довезао од пуковника Лончара, а појединци који су раније учествовали на разним местима у ратовима, имали су шарене униформе, пример наводим, покојног Милорада, наводим мештана, ваљда је добио од некога овај Тепавац овај, Зоран је имао, а ови други СМБ униформе, а добровољци су углавном имали шарене униформе и није истина ова њихова тврдња да је аутобус стао у Шиду, да су у Шиду облачени. Они који нису имали, ја мислим у аутобусу можда један или двојица, су добили то у Товарнику.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само када смо већ код овога да појаснимо, Ви причате ЈНА. Да ли је то била територијална одбрана или ЈНА?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо судија, у једном мом поднеску ја сам настојао да објасним, вероватно да нисам био довољно јасан. По мени тада територијална одбрана није постојала, јер нико ко је изашао из Ловаса није однео са собом територијалну одбрану, разумете, расипала се држава, у распаду, одакле територијална одбрана да постоји у Товарнику или у Ловасу. Територијалну одбрану из неких својих разлога и потреба је формирала ЈНА, ту нема приче око тога. Све друго, све друге приче служе да би они нешто покривали, измишљали и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Оптужени је рекао да је пуковник Ковач дошао 20.-ог или 21.-ог октобра. Мене интересује, да ли је он знао унапред да ће доћи неки високи официр или конкретно Ковач или, не Ковач, него неко да ли је и колико дана унапред је знао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апсолутно нисам знао ни да ће ови да буду протерани, јер они нису отишли из Ловаса, Ваљевци него су били протерани и нисам знао ко ће доћи и када ће доћи.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Уопште никакав официр виши?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, апсолутно.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, хвала.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апсолутно.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Хвала.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако дозволите, допуних бих одговор, ако се не љутите. Упечатљив је зато што је упечатљиво мој први сусрет са овај пуковником Ковачем, покојним, жао ми је стварно што тај човек није жив, јер би он рекао све, овај, када сам га тражио, дозволу тај дан

сам требао са Владом Сомборцем да идем по краве у Долово, ту код Панчева и он је мене питао како ја идем. Рекох, идем аутом. Ко ме прати, па не прати ме нико, па ме поново два, три пута пита, ко ме прати. Рекох, нико ме не прати, просто да не верујете, јер је њему пренешено, мислио је због тог важног, пренешено исто то што је стално говорено колике су то силе и тако даље. А рекао сам јуче у својој изјави, запамтили сте, Јосип Лукетић, лепо мени је испричао да су двојица дошли и он им је све рекао, они му запретили, да не сме никоме причати и он стварно никоме није причао, клео се да и ја не причам, док сам, да се не чује.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Мислим да је оптужени рекао да је знао да ће војска, да ће ЈНА да гранатира Ловас. Ако је то тачно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта да је рекао да ће?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да је знао унапред да ће војска гранатирати Ловас. Да ли је знао, ево питам?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја сам знао да је већ гранатиран и раније.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: А да ли сте знали да ће да гранатира?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Већ раније сам знао да је гранатирано.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: А од кога сте чули?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То када сам долазио у Товарник. Ми смо сви све знали, знате.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да ли је знао податак да су грађани српске националности из Ловаса обавештени о гранатирању и да ће се склонити и од кога је сазнао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: За тај податак нисам знао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Уколико је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Али је било очито да су на неки начин обавештени, овај, јер не би било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Окрените се овамо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не би били скупљени сви у подруме.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Хвала.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Са изузецима, што је у неким породицама, као што је Рудићева и моја, било јако много Хрвата и још негде, да не грешим душу, а код многих нису били. Било је и неке, организација је постојала.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Нисам сигуран да ли је одговорио на ово прво питање, а ово друго знам да није, да ли су неке бомбе бачене у двориште, у дворишта становника Ловаса?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Бацане су, па то смо чули.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да ли је неко од мештана из Ловаса упозоравао добровољце, упознавао с тим, где да баце бомбу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мој утисак јесте био, мислим да сам то и у истрази рекао, да је све унапред одређено и договорено како зграде за

кориштење, односно поједини објекти, не знам тога Кесера и тако даље, да исто тако циљно су показиване куће, откуд би неко од добровољаца знао да је неки Милас био то и то, овај и да је био председник ХДЗ-а или неко други, да кућа тога и тога, чули смо то.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, хвала. Сведок се изјаснио овде да је била нека радна обавеза, он сматра да то и није нека баш права радна обавеза, него нешто нужно или отаљавање и тако даље посла, па ме интересује, да ли је он био надлежан да то уради, то што је урадио?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да уведе радну обавезу, он каже да то баш није у правом смислу радна обавеза, а сада га ја питам, да ли је био надлежан да уведе то што је увео, то сакупљање жита и не знам шта је било?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте Ви увели ту радну обавезу, па онда ако сте увели, да ли сте?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, разумео сам питање. Питање сам одлично разумео. Ја сам сматрао да све што је у атару и у силосу што су ови бомбардовали неки као снајперисти, гађали у Товарник, са тог силоса се не види ни триста метара даље, четиристо према Товарнику, па су га рушили, гранатирали још раније, овај, и оно што сам спомињао грожђе и тај кукуруз семенски, то се стварно ручно радило, сматрао сам да се треба да уради, међутим, нисам донео сам у томе одлуку. Ја чак нисам ни знао тог првог дана када сам почео деловати 11.-ог увече, како да се уопште у том делу организујемо, јер ту посебно су велику улогу одиграли овај ова двојица старијих људи, Кесер Ђука и Фрањо овај Брајковић које сам спомињао, а посебно и овај, стварно је незгодно што су сва тројица мртва, а наравно да сам се са тим слагао и нисам због ванредности ситуације, нисам сматрао да је радна обавеза.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Добро, хвала. Председнице, ја имам два предочим два детаља из исказа Николајидиса и један Стевановића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Николајидис је рекао, Деветак нам је рекао да у Ловасу има пуно усташа, а да им је то рекао у Новој Пазови.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одговорио сам на то питање ја мислим јуче, никаква говор у Новој Пазови нисам, можда је неко тако и рекао, али ја нисам сигурно.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Даље, да, добро, рекли сте то, али ево, рецимо, опет Николајидис каже, Деветак нам је у Пазови рекао, оно што нађете, то је ваше. Ја сам то схватио да је наше све што украдемо, отнемо, нађемо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, зато су и односили, вероватно, ја се чудим да Николадис није рекао да је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, само мало да појаснимо. Ви сте рекли говор.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Бар да завршим, заборавићу после.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сачекајте, мора ово питање да буде јасније. Ви сте рекли говор држали нисте?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте у неком овако разговору, мимо тог говора?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекли ово што је предочио пуномоћник?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Ово је исказ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате да ширите причу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не ширим, да допуним.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули смо кратак одговор, нема потребе.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Има потребе, нисам рекао да човек лаже, него хоћу да кажем да ме не би чудило да Николадис није изјавио да сам обећао му ауто од Фрање Кризманића.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: И на крају, Стевановић је рекао да га је Љубан Деветак послао са неки Хрватима, са два трактора да купи лешеве. Да ли је то тачно?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ко?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Петроније каже, сутрадан Љубан Деветак ме је послао да сакупљам лешеве са неким Хрватима и са два трактора?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нетачно је то, можда се он нашао у пратњи тих трактора, али ја тачно знам ко је скупљао лешеве и знам да је то одлучено на нивоу Месне заједнице, да су ти људи, рецимо као Шимун Пејић, не знам Филић Ивица и да не набрајам сада све, да се не морам присећати свију, који су радили то, Ивица Балић, овај, да су стварно бирани људи и тражени и уједно њихов пристанак, јер то стварно свако не може да ради.

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Хвала.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А ко их је пратио, ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Ја ћу поново да се вратим на ту Нову Пазову. Оптужени Петроније каже да сте у Новој Пазови били на састанку, да је Јовић тамо одржао говор и да је предао оптуженом Деветаку добровољце, а он је рекао да имају тамо неки опасан посао у окружењу. Јуче нам је овде рекао да он није био у странци, па сада да

нам каже, с обзиром на ово што каже оптужени Петроније, је ли био у странци или?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не разумем Вас, не знам то, а ја не могу да тврдим да ли је Мирко Јовић држао некакав говор или није.

НАТАША КАНДИЋ: Не, није битно то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли је у томе евентуално говору говорио о ситуацији, не верујем, јер није знао. Да је говорио о некаквој накнади, то је ван памети, јер никада са мном о томе није говорио. Оно је тачно што сам ја јуче рекао, да сам својим аутом дочекао аутобус «Галенике», да сам се договорио са возачем, знао је где ми је фирма, јер је возио свог директора код мене у фирму, да ми свира само, отишао сам да паркирам свој ауто, да га не оставим на улици и да сам у аутобусу седео са овим покојним Ђорђевићем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ми смо сада ово разјаснили. Да ли сте били присутни у странци или нисте?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ако сам већ дошао ту, то је сигурно, док аутобус није дошао, да сам ушао да се поздравим са Мирком, са Бастом, знао сам да Баста путује у аутобусу, јер ја не би ни прихватио да иде аутобус.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где сте ушли, у странку или ту?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ту, у странку где су имали, да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

НАТАША КАНДИЋ: Такође нам је оптужени Петроније овде рекао да је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, оптужени нешто вероватно хоће до тоалета. Изволите, извините. Изволите, изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Такође је рекао да је.

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Ушло је у записник да је оптужени излазио, судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ако неко хоће у тоалет.

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Не, него може да буде проблема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, сачекаћемо пар минута да се врати.

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Да сте искључили микрофон.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Судија, могу ли ја сада да искористим ову паузу да нешто кажем у одбрани и Вас као већа а и мог брањеника.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате Ви да браните веће.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, то сам илустративно рекао овако.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Веће има сва овлашћења по ЗКП-у на начин како ће да, шта има Ви да браните веће.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Погрешно сте ме одмах у старту разумели.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ја сам само пренела оно што сте Ви рекли, у одбрану већа.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Из излагања, бојим се да окривљени, кратко ћу рећи, мој брањеник није способан даље да излаже одбрану. То се

очигледно, ми смо лаици сви овде, ја молим да се консултује човек одговарајуће струке и није случајно пре тога тражио да се упути на ВМА, на скенер, јер има проблема са мозгом, озбиљно је погоршано његово здравствено стање и из излагања, из овог лутања, из ових екскурзија у одговору, види се да није способан да даје одговоре и ја Вас упозоравам на то и молим, молим да услишите ову молбу, да прекинете даље излагање, има шта да радимо, да се упути на преглед, па да нам стручна лица кажу, да ли је способан да даје одбрану или не. Ово утолико пре, нити је он схватио нити зна значај, он је први пут пред судом у овим годинама, а нема мало година. Дакле, није схватио значај одбране, давање изјаве, да не мора да одговара на свако питање и тако даље. А када почне да одговара, он нас уведе у паприкаш. Дакле, мислим да из одговора је јасно и нама лаицима, то је једна ствар, да није способан да одговара на питања и да ту способност требамо да проверимо, консултујући стручна лица за то. То је једна ствар и друга ствар, Ви сте га питали, да ли је ТО, које наоружање, не знам, сада сам већ заборавио, нешто око територијалне одбране и ЈНА. Па, молим Вас, постоји Закон о оружаним снагама СФРЈ у то време, ТО је саставни део оружаних снага, какво је то питање. Из тог питања ја могу да разумем да Ви нисте довољно ушли у овај предмет и ја Вас молим да погледате, да цитирате овај Закон, молим Вас, дакле, таква питања немојте да постављате, јер су лаичка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите, седите доле.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала лепо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Управо сте сада изговорили да ЈНА и територијална одбрана нису исто. Седите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Територијална одбрана је војска и немој да бежимо од тога. Постоји закон.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Није ово ловачко удружење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ово је све помоћ, мислим свима нама, ако је циљ да се утврди истина. Ако је циљ да се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите, немате више реч, немате више, ја сам рекла, немате више реч, одузимам Вам реч и више се не јављајте док не дигнете руку.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате реч.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Деветак, реците ми, да ли Ви се осећате способним да ми данас завршимо са овим питањима?

Опт. ЛЈУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо судија, само бих молио питања на која сам већ дао одговор да се не понављају и да буде што краће и издржаћу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако случајно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако је неки проблем, ми можемо да Ви седите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не могу добро да Вас видим, и онда не могу, не дозвољава ми то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Кућни ми одгој то не дозвољава.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја ћу следећи опет да нешто кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате реч.

Опомиње се адвокат Здравко Крстић.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па, пауза је.

Под претњом новчаног кажњавања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, добро.

Убудуће, када узме реч, без одобрења председника већа, да ће бити новчано кажњен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли могу да добијем реч?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате реч.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је ово пауза или је? Ја мислим да је пауза, али ја не знам, за мене је пауза ако се изричу, не знам. Да ли могу да изађем за тренутак, себе ради?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Биће касно, морам, морам, заиста. Ово сам разумео као пауза.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули сте да не можете да изађете.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немојте да ме терате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Хајде, пар минута, па да ово наставимо. Можемо да наставимо.

НАТАША КАНДИЋ: Такође бих, само кратко, молим Вас, такође оптужени Петроније каже да је том приликом у Пазови оптужени Деветак обећао да ће сви бити награђени и рекао дословно, свако од мене биће награђен, лично ћу га наградити за то учешће у нападу на Ловас, па само да нам каже.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја да сам и водио приватни свој рат, тако нешто не бих говорио, апсолутна лаж, госпођо.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, онда Петроније такође каже да када је он одлазио из Ловаса, да сте му Ви дали шаку пара, неке, тада су били милиони.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је пет милиона динара, па је он рекао, команданте, то је много.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Много осећајан човек, па он је чак изјавио да сам га ја пратио до Шида, а ја сам рекао да лаже, у истрази се то види, да лаже, да сам га пратио до Београда, како не бих такву личност пратио и дао паре. Он ако је добио, не знам чим је ишао, добио је сигурно овога бензина, то је сигурно, то није било у питању, а право да Вам кажем, потпуно сам сигуран да њему није ни требало давати паре, он је могао да да пара свакоме.

НАТАША КАНДИЋ: Да разјаснимо још следеће: такође овај Петроније каже да је оптужени Деветак наређивао ко да се доведе, која кућа да се претресе, није ишао он, али су одлазили други по тим наредбама. Само кратко.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Видите, госпођо Кандић, ја мислим да сам јуче о томе нешто рекао, да ћемо ми предложити сведока овај који ће да говори о томе, ко је од њих двојице тог чувеног тандема, ко је приводио и коме је приводио. Апсолутна је то лаж.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је, морам допунити одговор, то ме подсећа Ваше питање на изјаве неких сведока, добровољаца који су говорили како су само тамо били, видели да нема никаквих проблема и да су боравили неко време, а право да Вам кажем, нити истражни судија, нити тужилац овде назочан, нису имали потребу да питају шта су ти људи радили тамо десет или петнаест дана, знате, а многи су се.

НАТАША КАНДИЋ: Такође.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А многи су се, опростите, многи су се изјаснили да су вође појединих група.

НАТАША КАНДИЋ: То хоћу само да разјаснимо, 18.-ог ујутру да је оптужени Деветак приликом излажења људи на капију, да он одваја нека. По ком критеријуму се врши то одвајање?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знао сам већ и допунио ме мало Миљковић и овај покојни Римар, који људи су већ радили на механизацији, односно тракторе, комбајне и те ствари, већ је почела комбајнска берба овог кукуруза.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, онда назовимо то радном обавезом или учешћем у обављању пољских радова.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То није, опростите.

НАТАША КАНДИЋ: Не то, на основу којих критеријума се обавља берба кукуруза, грожђа, не знам којих још производа, ко у томе

учествује, како одређујете ко ће у томе учествовати, који то критеријуми, на основу којих кажете, ти, ти, та и та кућа даје тога и тога, обавеза учествовања у томе?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Морам раздвојити, има два ту питања. Прво, једно је ово што обавља механизација.

НАТАША КАНДИЋ: То је друго, рекли сте шта да, по ком основу, ово је нешто друго, ово су радови, кукуруз, брање летине и то ме занима.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, рекао сам брање је било само семенског кукуруза, ручно. Ја мислим да сам јуче био довољно јасан, да смо се ми сви заједно сагласили да се мора извршити берба воћа, није само било у питању грожђе, било је и јабука, та берба и кукуруза, у чему је посебно инсистирао Римар, због тога што је он знао колика је вредност семенског кукуруза, ја нисам знао у то време.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, молим Вас, кратко, да ли су Срби у томе учествовали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апсолутно, да, онолико колико.

НАТАША КАНДИЋ: Ја имам сазнање да су људи причали да се то односило само на Хрвате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте тако, не можете Ви да имате сазнање, него.

НАТАША КАНДИЋ: Па и непосредно сазнање из Ловаса да су само радили Хрвати.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Судија, јел видите шта значи да Вас ја браним.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате разлога да, да Ви реагујете, седите.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Судија, ако дозвољавате, молим Вас, могу ли да добијем реч?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ево оправдано приговарам, управо смо чули да је госпођа Кандић сведок и да има личних сазнања из Ловаса. То је она сада изговорила. Ја молим да одлучите по.

НАТАША КАНДИЋ: Па, може свако да има сазнање, молим Вас, у чему је проблем.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Лична сазнања су госпођо Кандић, лична сазнања има сведок у овом поступку и Ви сте управо рекли да сте сведок, што сам ја и тврдио и молим Вас да донесете решење по мом јучерашњем предлогу, пре него што ово стварно пређе у једну потпуну незаконитост. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, изволите даље.

НАТАША КАНДИЋ: Молим Вас, почевши од 23. октобра 1991. године, медији у Србији су бројне текстове објавили о Ловасу, шта се догађало у Ловасу, могли сте да пратите, имали бисте сазнања итекако о свему томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, у овом поступку можемо да предочавамо само оно што је саставни део доказа спроведених у истрази, шта је било по медијима, какве су приче биле, то не можемо да предочавамо.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, ја ћу сада да подсетим оптуженог шта је рекао пред истражним судијом, па.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Судија, протестујем, Ви нисте донели одлуку по мом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Донели смо одлуку.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Тражим одлуку већа. Госпођа Кандић је управо рекла да има непосредних сазнања из Ловаса.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите доле, та одлука је донета.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Просто не разумем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И доказни предлог.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ево ја поново стављам исти предлог, на основу нове чињенице да је госпођа Кандић рекла.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате да вичете.

Адв. ГРАДИМИР НАЛИЋ: Ја морам да се надвикујем са госпођом Кандић.

НАТАША КАНДИЋ: Не морате, није ово политичка партија, немојте да вичете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате, седите доле.

Опомиње се адвокат Градимир Налић да не повишава тон у судници.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја ћу благим тоном да дам приговор.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Вама се не даје реч, седите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да подржим овај предлог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите доле, нисте добили реч.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Дајте само Кандићки, а ми да изађемо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Седите доле.

Веће доноси

РЕШЕЊЕ

Да ће се о доказном предлогу адвоката Градимира Налића одлучити накнадно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

НАТАША КАНДИЋ: Ја бих замолила оптуженог да нам наведе, неке Србе који су учествовали у брању кукуруза, семена, у то време када је значи постојала та обавеза одазивања и учествовања у томе, звали ми то присилни рад, радна обавеза или на неки други начин?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја стварно сада из рукава не могу овај да одговорим на ово питање, иначе врло бих радо одговорио. Мислим да пре на то питање може да одговори Радојчић, пре на то питање може да одговори овај Милан.

НАТАША КАНДИЋ: Девчић.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не Девчић, нема везе са радовима, овај, Милан Миљковић, само да се подсетим људи који, али знате шта госпођо, немам ништа ја против питања, да се разумемо госпођо Кандић. Да ли би Ви мени дозволили да ја дам једну примедбу на изјаву госпође Бакета, која је присутна овде у публици, видео сам, коју је дала сада у Београду на телевизији Б-92?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то нећемо, те примедбе, то није саставни део.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте саставни део овог предмета укупне климе, госпођо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, то није саставни део овог предмета, нема у истрази такве госпође, никада нигде није саслушана.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Доставићу писмено моју примедбу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Онда доставите писмено, па ћемо да размотримо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођа је нешто изјавила што је чиста лаж, што ми је горе него да сам ја лагао да је њезин супруг, ја се извињавам, не знам да ли је покојни човек или не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То шта је ко причао на телевизији, о томе да коментаришемо нећемо. Изволите даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да је пуцао тамо код Марка Сабљака, коректно сам рекао јер нисам веровао у то.

НАТАША КАНДИЋ: Ево на страни 7 транскрипта аудио записа са саслушања пред истражним судијом оптужени каже – Илок је већ био исељен, исто по договору, нису хтели другачије да прихвате војну власт и ово остало и као некаква тампон зона између и то је војска планирала да реши. Одакле му то сазнање да је војска имала план да реши питање Ловаса?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одговорићу на питање, али ћу се исправити. Није тада већ Товарник, Илок исељен, Илок је исељен 13.-ог, 14.-ог. Рекао сам и негирам, одговорићу и на остали део питања. Рат у Вуковару је био у пуном јеку, Шид се налази јужно од Вуковара, овај, Илок на неки начин југоисточно, војска у Шиду немају добру

комуникацију у снабдевању са овим, како се зове, Вуковаром и било је најнормалније гледајући са војног аспекта оно што знам о војсци, да територију која се налази између Шида и Вуковара где ври рат, да ставе под своју контролу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, пуномоћник Вас пита, одакле Вама та сазнања?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја ако сам рекао, госпођо овде да сам мало ударен, то не значи да сам рекао да сам глуп, то су била моја сазнања, нисам никога морао ни да питам, рекао сам да сам завршио школу резервних официра, ја то што сам тада научио и сада знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А то што је било пре десет дана, сигурно не знам, а посебно.

НАТАША КАНДИЋ: Ако могу да додам, то се не учи у школи, то се сазнаје на неком састанку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, без коментара.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли сте били на неком, следеће питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, без коментара на његове одговоре.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли је био на неком састанку у вези са тим? Добро. У вези са одвожењем рањених на минском пољу у Дом здравља у Шид, оптужени такође пред истражним судијом каже да је тамо већ владала, пошто нису примљени, па су враћени, да је тамо већ владала војна управа, то је Шид, Србија, па само да нам објасни, како војна управа у Шиду.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Овде морам дати шири одговор. Нисам ја баш, ја сам то рекао, али нисам баш сто-посто био сигуран да је владала војна управа, али обзиром на присутност великог дела контраобавештајног штаба у оно време седме републике, односно ЈНА у Шиду, присуства некакве болнице тамо на периферији Шида војне под шатором, али ја у то време нисам знао да она још тада није функционисала. Иначе, функционисала је болница у Лазама и ја рецимо би био кретен да сам знао за ту болницу у Лазама, а да шаљем људе у Шид, док, рецимо, рањени добровољац Јоцо, јел Димитријевић, ваљда, овај је одвежен у Лазе. Чудо божије да су добровољци и ови Ваљевци знали за Лазе болницу, а ја нисам знао и зато су они ишли тамо, али морам ту још нешто да додам, после ћу заборавити, најсрамнија улога тог пуковника Јеремије, односно Еремије или како већ јесте, ја сам на питање господина тужиоца, он вероватно се то сећа још у полицији рекао да ја мислим да је та особа, овај измишљена. Хоћу да кажем, ако стварно није измишљена, да за срамнијег официра и човека у животу своме нисам чуо, да човек обуставља по његовом казивању операцију, да је тако условно назовем, минског поља, види колико има рањених и мртвих и уместо да оде, продужи у село да

извести надлежног команданта Димитријевића, он се окреће и иде у Шид да би писао лажи по београдској штампи, знате.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, питање, одакле Вама то сазнање да је Еремија био ту испред минског поља?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Из новина сам сазнао и то многи су рекли у истрази.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нису то многи рекли.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле Вама то сазнање?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, по имену, не, по имену не, али из новина сам знао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесу рекли официр, одакле Вама сазнање да је тај официр Милан Еремија или Јеремија?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У новинама се већ појављивало, господин новинар Васић, у којим новинама ради, у «Времену».

НАТАША КАНДИЋ: Молим Вас, ја Вас поново питам, нема тог у новинама што кажете да је овај, да је Еремија био ту у Ловасу испред минског поља, тога нема нигде. Питам Вас, одакле Вам то сазнање?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Следећу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је рекао из новина, идемо на следеће питање.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: На следећу серију расправа ће бити одресци новина достављени суду.

НАТАША КАНДИЋ: Добро. Неко од сведока описује следећу ситуацију, ту испред минског поља и каже, зауставио се џип, изашао је официр, почео је да виче, шта сте то урадили са људима, ко је наредио да људи уђу у минско поље, е сада Вас питам, да ли сте Ви можда чули ко је тај официр који је тако реаговао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја сам, ја сам схватио да је то тај измишљени Еремија.

НАТАША КАНДИЋ: Није.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Немам другог одговора.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Имам једну примедбу. Пуномоћник се позива на сведока, а не каже ког сведока.

НАТАША КАНДИЋ: Па, неколико сведока је рекло, сада можда је чак и рекао.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не знам одакле толика безгранична толеранција, не разумем.

НАТАША КАНДИЋ: Ја само подсећам, подсећање, не морам да прецизирам ко је, више ево.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате реч, сачекајте док се заврши, не дозвољавам.

НАТАША КАНДИЋ: Кажите ми, молим Вас, Ви сте рекли, рекли сте нам да сте, да је на позицију управника земљорадничке задруге, да га

је поставио Влада САО Крајине. Да ли зна, у чијој надлежности је било постављање, на пример, оптуженог Крњајића за команданта полиције, командира?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Овога Боре Богуновића, то сам јуче рекао, ја мислим.

НАТАША КАНДИЋ: Чекајте, има, он каже приликом саслушања, он каже и нешто више ко је, заправо, овај, ко је донео одлуку о његовом именовану.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, ја се сећам из његове изјаве, прочитао сам да је спомињао и Баџу, што, шта сада.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате Ви таквих сазнања?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Немам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, нема.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли сте Ви на неки начин консултовани за његово постављање на тој позицији или сте само сазнали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сазнао, не нисам чак познавао у то време када је он постављен, Бору Богуновића нисам знао.

НАТАША КАНДИЋ: А када је он, он је, ко је пре постављен, Ви или он?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Стварно не знам, јер нисмо ми били у редовном контакту, мени је то најављено, каже, док смо ишли на састанке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, немате то сазнање, даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Немам, немам.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, само реците, када онда се из Товарника иде у напад на Ловас, ко је главни?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Оптужени да ли има такво сазнање, он тврди да није у томе учествовао.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, али сте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате таквих сазнања или немате, ко је главни?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Накнадно мислите?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Накнадно, или пре или накнадно или било када?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Накнадно сам чуо, али боље свако да каже за себе, накнадно сам углавном.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта сте сазнали, ко је био главни?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не могу да Вам одговорим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не могу да одговорим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, Ваше право, изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Извињавам се стварно, али има разлога.

НАТАША КАНДИЋ: Оптужени Деветак доводи добровољце у Товарник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

НАТАША КАНДИЋ: Ко ме предаје добровољце?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко?

НАТАША КАНДИЋ: Оптужени Деветак.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он не тврди да доводи добровољце.

НАТАША КАНДИЋ: Долази аутобусом, долази аутобусом.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Рекао сам то, тачно је.

НАТАША КАНДИЋ: Коме, ко преузима те људе из аутобуса, те добровољце?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добровољце, аутобус долази, ја сам рекао пред полицијску станицу која је била формирана у кући покојног доктора Цвејића и ту већ има добровољаца, овај, од раније и они ту излазе са Бастом, тамо се срећују и, имали су они неког свог, ја стварно не знам кога.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Копчу, мислим од стране ЈНА која их је прихватила и примила.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Окрените се овамо, господине Деветак, и немојте одмах да одговорите на питање, сачекајте да видимо да ли ћемо дозволити такво питање.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Покушаћу.

НАТАША КАНДИЋ: Ево ја бих такође.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Гледајте, имате монитор, не морате да се окрећете.

НАТАША КАНДИЋ: Га питала, да нам каже, ко одлази све.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја из пристојности.

НАТАША КАНДИЋ: Ко одлази све на реферисање код капетана Вељовића?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, код капетана Вељовића, мислим да смо првих дана, изузев те прве ноћи када сам спавао ја у кући овај, тих Велимировића с њиме заједно, да сам био само ја. Да ли је повремено неко обилазио нас, знам да је вани поставио у дворишту своја два стражара, иако је била полиција одмах ту, а друге дане, тих пар дана, два, три, овај, мислим да су били присутни и Радојчић и овај Продановић и ја, покојни Милорад испред полиције.

НАТАША КАНДИЋ: А Дарко Перић када долази?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, Дарка Перића сам ја буквално упознао овде. Ја, рецимо, да нисам овде сазнао, ја уопште тамо њега нисам знао. Дарко Перић је дошао у Ловас 17.-ог вече са својом јединицом.

НАТАША КАНДИЋ: Када долази пуковник Димитријевић?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Молим?

НАТАША КАНДИЋ: Када долази пуковник Димитријевић?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја сам тврдио стално да је дошао 13.-ог, међутим, овај, сви тврде да је 14.-ог, има неки писмени трагови ваљда војни да је 14.-ог и прихватам тај датум.

НАТАША КАНДИЋ: Када он дође, ко се налази на том састанку, да ли Вељовић?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је причао већ јуче опширно све, први пут среће добровољце на том састанку и тако даље. Да ли има неких нових питања, оно што није питано?

НАТАША КАНДИЋ: Добро, ако је то питано, само још.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, јуче је опширно објашњавао.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли је оптужени Димитријевић Миодраг, да ли је он за Вас, како се он Вама представља када је дошао, да ли је он неко из Друге пролетерске гардијске моторизоване бригаде ЈНА или је неко из неке територијалне одбране из неког града, како се он представља и како га?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он се мени није уопште представио, њега је мени представио капетан Вељовић, а говорио сам о томе када и у којем моменту.

НАТАША КАНДИЋ: И шта је рекао, ко је он?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Вељовић ми је рекао да је потпуковник Димитријевић мој старешина из Ваљева.

НАТАША КАНДИЋ: Војни?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, активни официр, нагласио.

НАТАША КАНДИЋ: Како Ваш старешина?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Молим?

АДВ. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: Не његов, него Вељовића.

НАТАША КАНДИЋ: Он је рекао да је његов старешина.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, Вељовића.

НАТАША КАНДИЋ: Али у односу на Вас, у односу на Ловас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како гласи питање, формулишите?

НАТАША КАНДИЋ: Шта је оптужени Димитријевић, на који начин је представљен, на који начин га Вељовић?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је рекао, Вељовић му је рекао, ово је мој старешина и ето.

НАТАША КАНДИЋ: Да ли Ви питате у односу на Ловас, која су његова права, обавезе, успоставља се војна управа, ко чини ту војну управу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Кога, кога да ли пита?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, нисам га питао ништа.

НАТАША КАНДИЋ: Добро, који је онда, нисте ништа питали, ко је за Вас, ко, да кажем, спроводи, ко руководи, ко руководи, ко је на челу те војне управе Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: До његовог доласка капетан Вељовић, његовим доласком потпуковник Димитријевић.

НАТАША КАНДИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То смо све чули, јуче је причао, причао је у истрази, причао опширно, хоћемо сада да правимо паузу или касније или бранилац?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо, ја бих молио ако можете сада паузу.
ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Због Вас паузу, добро.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Главни претрес се прекида у 11 часова и 32 минута и биће настављен у 12 часова.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Главни претрес се наставља у 12 часова и 10 минута.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите, на реду је бранилац оптуженог Љубана Деветка, уђите у судницу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Адвокат Крстић Здравко.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је укључен микрофон?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Јесте, јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро. Тужилац, шта се дешава?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Морамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чека да сви устанемо када уђе, сачекајте тренутак.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Судија, ја Вас молим, да директно питам, а немам ништа против преко суда да питам, како Ви одлучите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видећемо, каква буду била питања, па ћемо тако да поступимо.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Пре тога само једну сугестију оптуженом. Молио бих да ми мало шире одговоре даје на моја питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То да ли ће бити широки одговори, зависиће од питања.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Колико се будемо држали оптужнице, зна се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Јасно, апсолутно све у оквиру оптужнице, непосредно пре дешавања, за време дешавања и након дешавања догађаја који су обухваћени оптужницом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Дакле, моја питања ће бити подељена у три до четири дела, ајде прво ова три да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Први део, мислим да је колега, пуномоћник оштећених нешто делимично или мањи део питао у том правцу. Први део ће се састојати у томе, не где је све радио, него шта је радио и где је живео пре ових догађаја и зашто се селио, ако се селио, чини ми се за Нову Пазову, ако сам добро разумео, а не Стару Пазову. Дакле, питање је из тог дела, где сте рођени, колико сте ту живели, где сте све живели у Хрватској, шта сте тамо радили, где сте се преселили, када и зашто?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Бићу кратак, јер сам делимично одговорио. Прво сам из Ловаса сам, ту сам рођен и одрастао сам, рекао сам у Вуковару сам се запослио после војске у «Вутексу», из «Вутекса» одлазим са једном екипом у ланену индустрију «Осијек», после тога сам радио у «Мобилу» у Осијеку и 1988. године сам одлучио да одем из Осијека и долазим у Београд, најпре.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Опростите, из Ловаса, када у Осијек, тај период?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: 1971. године.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: 1988. године продајем кућу и долазим у Београд.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зашто?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, нисам, већ је еуфорично стање било и мени то није одговарало, овај, нисам једноставно могао да подносим такву уопште атмосферу и није ми било то појмљиво да два народа практично једни те исти, да долази сада одједанпут до таквих неких појава и на утакмицама, и у предузећу и тако даље и тако даље, да не дужим и одлучио сам, отишао, најпре сам, после 1989. године долази и породица, купујем стан у Београду на Бежанијској коси.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте имали неки, немојте толико опширно, да ли сте имали неки притисак конкретно Ви и Ваша породица у Осијеку, па је то разлог за исељење? Питам, ако није. Не знам да ли сам јасан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јасни сте.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, конкретно ја нисам, ја нисам био таква особа да бих могао имати неких специјалних неугодности, међутим, помало се уочавала сепарација друштва, тако да сам ја, практички, остао без, помало остајао без друштва у којем сам се кретао.

Углавном, да ли намерно или ненамерно, али ја сам ценио да је то намерно, јер није било потребе и то је углавном то укратко.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је већ тада било поодвајање Срби на једној страни, Хрвати на другој страни?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апсолутно, апсолутно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте у Осијеку упознали господина Лончара и шта је он био у војсци онда у Осијеку?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тада када сам ја њега упознавао, био је мајор, радио је у касарни, такозваној «белој касарни», командант касарне је био у то време пуковник Ивановић.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро. Долазите у Нову Пазову, ако сам добро разумео из овога што сте већ рекли, то да прескочимо, имате неку фирму, радите и имате контакте и са родним местом и са људима из тог краја и шта ту чујете, шта се тамо дешава, како Ви реагујете, помажете, испомажете, на који начин и да ли помажете?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, видите, ја сам рекао овде задњи пут у Ловасу да сам био за 08. март и то у старој школи је била прослава у друштву Милана Миљковића и његове супруге и овај, која је иначе учитељица и једног наставника из Бапске је он био, ожењен исто са једном наставницом Врчанац, девојачко презиме, били смо заједно у друштву и већ се то онако осећало, одакле сада и нас двоје ту и баш је била мучна атмосфера и после тога нисам био, долазио у село.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта се осећало, можете ли у једној реченици да кажете?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, једноставно, човек осети да више ту не припада, да није пожељан, ево најкраће да кажем.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када смо код Ловаса, ко је од ближњих рођака Ваших био у Ловасу, живео, а живи и данас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Данас живи једино сестра од моје супруге, Мира Амбринац и нико други, а живео је покојни таст, ташта, моје две сестре, ова једна сама, ова с породицом, ова Девчић.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А где Вам кћерка старија живи и за кога је удата?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сада живи у Вуковару, па зна се, овде је удата за доктора Качара.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не зна се, ја питам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Живи у Вуковару, јер он ради, држи две амбуланте тамо, помоћну и главну, «Трпиње» и «Вршадин».

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Колико је Ловас далеко од Вуковара?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Двадесет и два километра.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је то једна регија?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Општина једна.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Општина једна? Значи Ловас припада општини Вуковар?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Дакле, Ваша кћерка старија је, живи тамо и сада?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И удата је тамо?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И врло често долази код тетке у Ловас.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Практично, у Ловасу, односно у Вуковару, ако сам добро разумео?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, из Вуковара долази у Ловас често у госте код тетке.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли кћерка има деце?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Има двоје деце.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли цела породица живи у Вуковару?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Цела породица.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Све ово време?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Све ово време.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте се побојали иједног тренутка како то тамо кћерка?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, јер нисам имао разлога.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зашто се нисте бојали да Вам живи тамо кћерка и унуци?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Зато што никада никоме ништа нисам нажао тамо, нисам урадио и моја кћерка није никада имала проблема.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала. Да ли сте Ви, ајде да идемо некаквим редоследом, дакле, у Пазови, враћамо се на Пазову, тамо сазнајете шта се све дешава у Вуковару и око Вуковара, па и за Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не само тамо, и телефонске везе рецимо са Ловасом су радиле, радиле су телефонске везе тамо са Боровом селом, Ердутом и шта ја знам, са Осијеком. Ја сам се ту у току 1991. године и са овим Рендулићем у задрузи и тако.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Доћи ћемо до Рендулића касније.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Прескочите га, он је значајан само зато што је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Он је значајан за ону другу страну, врло је значајан, нећемо да га прескочимо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Невео, таксативно навео имена свих официра који су били укључени у преговоре, по мени је само зато значајан.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Чекајте да се вратимо прво на Пазову и на помоћ, испомоћ. Ко Вам се све обраћао за и какву помоћ, говоримо?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја сам укратко рекао у уводном делу, мало боље би било, схватио сам да ми је било дозвољено да га прочитам, међутим, да сам одмах на почетку рекао у каквом стању се налазим, верујем да би веће, односно председник већа дозволио да прочитам, моја је грешка. Овај, ја сам изнајмио у Пазови, најпре сам имао фирму

у Београду, па сам је буквално преселио у Пазову и изнајмио сам у тим пословним контактима један велики простор од «Литнуса» Нови Сад и стварно сам навелико радио, пуно сам радио, навелико и формирао сам због ранијих искустава из «Вутекса» и ланене индустрије «Осијек» покретне продавнице, малтене по целој Србији и добро сам стајао, баш сам био имућан, те 1991. године, сам ја већ спадао у имућне људе. И мени није био проблем да пружим помоћ, али сам ценио увек коме је најадекватнија, тако да не би морали да питате, да Вам кажем шта сам. Рецимо СДС у Книнском сам дао «Ладу Ниву» и имам захвалницу. Ја верујем да је код тебе, можеш је предати суду. Па, у родном месту мог покојног оца, то је село Љубина, општина Двор на Уни сам послао шлепер брашна, управо га је возио овај Воркапић овај «Трндо» овај Миле и нешто шећера. У Книн исто он је возио једанпушт шлепер брашна, што сам ја лично дао. А ове ситне ствари, да не побројавам, потребе трошкова за овај саму овај тај некакав СДС, минијатурни у Новој Пазови, посебно када су у питању те презентације и тако даље, з госте који су нам долазили.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зашто сте давали ту помоћ тамо, претпостављам Србима и СДС ако сам добро разумео, зашто, да ли су они били угрожени и од кога?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја сам ценио да су били угрожени и да имају право да се изборе за адекватан статус у Хрватској, управо онакав какав је и заговарао овај покојни професор Рашковић кога сам, рекао сам, захваљујући доктору Велимиру Бранковићу и упознао.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ако хоћете у микрофон, не чује се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Гласније мало.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Чак је у два наврата када је морао да дође у Београд, долазио у Ловас код мене у фирму, у пратњи са овога Савића Боре или Савић Боро је био један од тих који је био прогањан, јер је био његова струја и због тога се једно време склонио у Ловас, заправо сам га ја питао, да ли би његова супруга хтела да буде учитељица у Ловасу, јер сам знао да му је супруга учитељица.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Доћи ћемо до Ловаса.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хајде да завршим Савић Бору и то. Овај, па можете и видети да је био присутан у својству некаквог ТО на једном од састанака, тек толико да га угурамо, па сам после због тога имао проблема од ових великоСрба.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: До овог дана када сте рекли у одбрани и раније и сада, да сте дошли у Ловас после напада на Ловас, инсистирам на термину «напад», јер тако стоји у наредби за напад, дакле, дошли сте сутрадан.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није рекао да је сутрадан, него истог дана увече.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, управо је тако.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево ја се исправљам. Дакле, рекли сте то што сте рекли, ја питам, ово је био увод у питање, када сте пре тога и у колико наврата прелазили овај део преко Срема, преко Барање, мислим на Шид, на ова села околна око, конкретно на Товарник и тако даље, у колико наврата сте ишли и одмах да проширим питање, шта сте запазили, да ли сте видели да је војска већ тамо стационирана, да држи тај део под својом контролом и тако даље? Дакле, поента питања је у томе, колико пута сте били и шта сте запазили, конкретно у Товарнику и та села околна, посебно од Шида па надаље када је реч о активностима војске?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја задњи пута прошао и био у Вуковару негде при концу седмог месеца и то у друштву Јоке, једног шумског инжењера, ради сада у «Србијашумама», не могу, срамота је, даљњи ми је рођак, да му се не могу сетити имена, Љубо, Јока, били смо, из Бачке смо дошли у Бели Манастир, односно у овај Ловно шумско газдинство «Јелен» које је тада припадало Београду, због неких трупаца и мало смо више попили и ја не знам, мислим да је то био разлог због којег смо ми одлучили, односно ја да идемо преко Осијека за Вуковар и Шид, а посебно због тога што сам хтео да свратим код брата и мајке и овај и да их убедим да напусте кућу, да се иселе. Међутим, нисам у томе успео и.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А зашто сте то чинили, да убеђујете?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Зато што сам знао да ће доћи до ратног сукоба у Вуковару, сигурно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да Вас вратим на ово, да ли сте видели војску том приликом распоређену?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Била је ноћ тада, нисам могао да видим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како сте се кретали онда, да ли са неким потврдама, пропусницама или слободно?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У то време није било ништа, али су биле барикаде, по мом накнадном сазнању и у Клиси и у овоме и у Бршадину и овај овамо у Сотину су држали Хрвати тамо у Товарнику, међутим, трефило се на излазу из Осијека зауставио ме је милиционер, видео београдске регистрације, где идемо, идемо за Београд, да ли сте попили, кажем, јесмо, како да будемо у Барањи у гостима да не попијемо, каже, ајде пазите и полако возите. Међутим, овај, имали смо срећу да ту ноћ стварно нисмо налетели нигде на барикаде.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте у својој изјави у неколико наврата рекли, у истрази и овде, да сте пуковника Лончара познавали још из Осијека?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, рекао сам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја Вас питам сада, када сте сазнали тада први пут да се пуковник Лончар налази тамо на месту команданта зоне одговорности којој припада и Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, пар дана пре него што сам ишао са тим добровољцима. Ко ми је рекао, не знам, али је сигурно да други пут у Товарнику када сам био са друштвом моје кћерке и Крњајићеве супруге, да још није био у Товарнику.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте то сазнали у Пазови или када сте кренули па успут, па пошто Вам је био пријатељ, да га посетите?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Неко од ових пазовачких избеглица које сам побројао ми је саопштио да је он дошао тамо. То је било пар дана пре тога када сам ишао аутобусом за Товарник.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када сте први пут видели пуковника Лончара, команданта зоне одговорности?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тада када сам довезао добровољце, отишао сам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли може у односу на овај датум 10.-ти, овог догађаја да прецизира, ако може?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изјаснио се.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, па констатовала је госпођа судија, то је вероватно 7.-ог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта сте још у то време, али кратко, ја Вас молим, запазили у Товарнику, много војске, мало војске, кухињу, где је војска, ту су некаква средства, оружје, дељење униформе, шта сте Ви видели својим очима?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, прво ту где сам паркирао у тој станици милиције, ту су били милиционери и овај.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Чији милиционери?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, српски, овај и били су и добровољце ту около окупљали. Наводно су ми рекли да ту одмах код католичке цркве они имају свој смештај. Ови су имали у дворишту те зграде полиција своју кухињу, а овде у команду када сам отишао код пуковника Лончара, ту сам био, видео једну озбиљну организовану јединицу војске. Е сада које је бројно стање, то наравно да се никада то не може видети, нису они сви ту. Али како функционише сама команда, испред стража, не знам чак и тенк је био испред, овај.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Борбена нека средства?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте, тако је, да ли је пицгауер и шта ја знам, све, овај и само понашање потчињених и тих који обезбеђују, зову најпре старешину па онда овај да пита тамо да ли ће да те прими пуковник Лончар, па тек онда можеш да уђеш, онако како је то било некада у војсци, отприлике.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли по Вама у том делу, у том делу,, с обзиром да сте овде изјавили да сте резервни официр, ми смо сви овде аматери, да ли по Вама већ некаква војничка дисциплина, однос

хијерархијски, однос у војсци и тако даље, на терену, да ли је то владало већ?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Овде ту где је била полиција и ово што се видело онако да је то помало разуларено, да такав израз тај употребим, иако је довољно јасан. Мислим да ме разумете, распуштено, разуларено, то као када се коњ улари, онда он иде куд хоће, не може бити везан. Није ту било неког реда.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Говоримо о војсци.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, о војсци.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зато Вас и питам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, о војсци.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не о полицији.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисам могао, обзиром на односе у самој команди, ту страже, нисам могао донети никакав закључак да се ради о некој анархији, наравно што сам тада видео.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да расчистимо, у војсци нема анархије, а код полиције има?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисам рекао, овамо које сам сретао код полиције.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Можда сам ја погрешно разумео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, сасвим је јасно одговорио, у полицији, видео једну разулареност, а овамо није могао да закључи.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јел како може полицијска станица у дворишту, кухиња, улази се, излази се, ту сам први пут, нагласио сам то, видео пуковника Суботића, после питао Крњајића ко је то.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То је управо моје следеће питање, Ви идете мало брже.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он ми је објаснио ко је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли видите војну полицију и пуковника Суботића који је био надређен тој војној полицији?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте тако да одговарате.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: У списима има.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У списима, али.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево питању, да ли знате ко је био шеф, надлежан командант, не знам како сте се ви тамо крстили, на терену, војне полиције у Товарнику, већ да ли сте сазнали за тај читави регион, не за Товарник, да тог пуковника не снизимо нешто?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да питање није добро, зато што мислим да је свака јединица имала своју.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да, Наташе Кандић сва питања била добра.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да коментаришете.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Своју војну полицију, а овај, а да је пуковник Суботић дошао у пратњи своје полиције, то сам видео џип и тамо и то.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Чекајте, чекајте, полако. Ја питам за војну полицију, да ли знате, она војна полиција која има беле опртаче, бели опасач, за ту полицију војну питам, ко је био главни, где сте Ви видели први пут ту војну полицију крећући се према Ловасу, доћи ћемо до Ловаса, ког дана и где и ко је био командант?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У то време су они, овај, мешовито држали рампу овај на улазу у Товарник, када се долази из Шида.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко мешовито?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Војна полиција и ова полиција, било их је у плавој униформи, бар сам ја тако виђао, а на излазу из Шида била је искључиво војна полиција и тешко је одредити којој јединици они припадају.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта то значи на излазу из Шида, где, према Београду или према Хрватској?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Према Товарнику.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Према Товарнику?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро. Говоримо за Товарник сада.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Према Товарнику, јер је већ Шид тада, јер сам ја знао, био тучен са пар граната и овај, зато.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли знате у Товарнику, ко је био, да ли сте видели, да ли знате, ко је био командант те војне полиције?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да није постојала команда војне полиције у Товарнику, да је постојала полиција при команданту, пуковнику Лончару и да је постојала полиција ова која је била подређена контраобавештајној служби која је била смештена у Шиду, на челу са покојним овим пуковником Петковићем и његовим замеником или помоћником, пуковником Суботићем.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Говоримо о војној полицији све време?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, свако је имао своју полицију, то је чудно, али тако је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да појасним питање, дакле.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Човек је јасно одговорио, сада одговор не знам зашто инсистирате, рекао је шта је рекао.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Колико ја знам, а аматерски знам, војна полиција је једна.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете Ви Ваша сазнања сада, Ви сада хоћете да уђе одговор који Вама одговара.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, не, да ли то значи, да ли сам ја погрешно разумео, да је војнообавештајна служба имала посебну полицију, а посебну пуковник Лончар?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је, апсолутно тако.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А, па то је суштина питања била. Ко је командант био те војнообавештајне полиције?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја знам да је на пункту, војнообавештајном пункту у Шиду био главни пуковник Петковић, да му је заменик, не знам за које послове, био пуковник Суботић, можда чак и за полицијске послове, чим се појављивао по полицијским станицама и Крњајић је мени рекао на моје питање.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Оставите Крњајића.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ко је тај.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тог Суботића, где Ви видите после тога, да ли га видите негде, да ли га видите у Ловасу, још конкретније?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Ловасу га не видим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И када?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Ловасу ја видим војну полицију 11.-ог када сам изашао из Дома културе после тог говора.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То сте рекли.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко командује том војном полицијом?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И њега не видим, али после чујем да је он био ту.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Од кога сте чули?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја сада стварно децидирано.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Питам, само питам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли од Милана Радојчића, да ли.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не мора да одговори.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли од, јер познавао га је и Девчић, познавао га је добро и покојни Воркапић, да ли од њих тројице сигурно једног сам чуо, да је био он.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Значи, посредно Ви сазнајете од ових што сте набројали, да је тог дана он био и командовао војном полицијом?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Шта се догађа, ко је био с војном полицијом, каже, пуковник Суботић.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је било, да ли имате сазнања непосредних или посредних, да је било некаквих затвора сличних ових као у Ловасу и у Товарнику, пре него што је освојен Ловас, односно нападнут?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја имам посредних сазнања да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То и питам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да су били, овај, међутим, то је потврдио онај сведок из Товарника овде на суду, сећате се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Маните тужиоца, ја питам сада.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, био је сведок, не могу се сетити имена.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли имате Ви посредна сазнања преко сведока да је било, већ организовани су затвори од војске у Товарнику, питање или немате?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је, одговорио је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одговорио сам, то што знам, рекао сам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви долазите у Товарник, онда када сте рекли, видели сте оно шта сте рекли и ја Вас сада питам, можда нисам добро чуо или није забележено, ко је Вас упознао са Вељовићем, капетаном Вељовићем, да ли је, конкретније и прецизније, да ли је капетан Вељовић ту био када сте Ви дошли или сте прво Ви дошли, па сачекали капетана Вељовића?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нисам га чекао, јер нисам ни знао да ће доћи, нити ко ће доћи, а ујутру сам рекао, да поновим само укратко, када сам ишао родбину да обилазим, видео људе, ово, оно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Све то знамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То сте већ све причали, мислим да сте изјавили да Вас је и тако сте рекли, мислим да ме је Радојчић упознао са Вељовићем.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, био је присутан и Девчић и Ђуро Продановић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То смо све чули.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Прецизније, да ли је капетан Вељовић био у селу када је он тамо дошао или обрнуто?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Капетан Вељовић је дошао 11.-ог ујутру, а ја 10.-ог навече.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то смо чули исто.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како сте Ви, а објаснили сте, обраћање том становништву у Дому културе, ако сам добро разумео, како сте Ви схватили тај апел капетана Вељовића, и то смо чули, да Вам је рекао да се обратите, да ли да некакву дисциплину спроводите у том селу или да мало ситуацију, лаички речено, спустите на земљу, да се мало људи ослободе, да се крене у посао, у рад, шта је било, било је, село је освојено и тако даље, да охрабрите мало те сељане тамо, пошто Вас знају и Ви знате њих или?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чекајте, немојте да одговарате Ви, питајте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја попут пуномоћника, па кренуо, Ви ме опомените, слободно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питајте га, то представљање након сугестије Вељовића, шта је то значило?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта је значило, дабоме, Вама та сугестија да се обратите сељанима, да ли то значи, ајде да не причам даље?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, рекао је човек, отприлике да позovem грађане на стрпљење, на поштовање увођења војне управе и полицијског часа и до даљњег да се обраћају мени, управо оно што сам већ изјавио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, то је већ све речено.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када Ви сазнајете за војну управу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А, па то сам знао још у Товарнику, војна управа, како се где долазило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И то је речено исто, још у Товарнику је сазнао да је војна управа.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када смо код војне управе, ја сам хендикепиран, нисам ни разводник био, шта, може ли кратко, у две реченице, али заиста кратко, да нам кажете, како се тај институт војне управе на делу показује, тамо у месту, шта то значи за Вас, учесника свих ових догађаја? Још прецизније, да ли то значи да без војске не можете да мрднете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да одговарате.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, питам, питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само оно први део.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не о дговарам, питам, да прецизирам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нека он одговори.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како Ви схватате војну управу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Видите да човек има школу резервних официра и то боље зна.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Е браво, управо то, управо то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, војна управа је увек значила овај комплетне активности у једном месту где је она проглашена се стављају под контролу војске.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Одлично, ми ћемо још и вештака да питамо за то, јер Вам не верујем ја, али задовољан сам одговором.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Без коментара тих даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па, могу мало да коментаришем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Даље питање?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро. Каква је улога сада те цивилне власти, у оптужници Вам стављају на терет да су припадници војноцивилне власти, може ли да постоји поред војне управе, још нека власт и ако постоји, ко је коме ту надређен?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја сам то рекао у свом приговору на једну.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Маните приговор, ја Вас питам сада.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Поновићу, поновићу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Приговор нико није ни читао.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да је у Ловасу постојала искључиво војна власт до доласка полиције из Србије и да је тада формирана војнополицијска власт, а какви су односи били између њих, ја то не могу да кажем, али смо ми и даље овај цивилни сектор, да тако кажем, ишли на реферисање по својим активностима код војске.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када кажете цивилни сектор, Ви припадате, ком сектору Ви припадате, извињавам се?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја исто као.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Војном или цивилном?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Исто као војна кухиња, тако и цивилни сектор припада војсци.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Војсци припада? Коју обавезу сте Ви, причали сте нам овде, добили сте решење, ја ћу посебно о томе нешто да питам, али која је Ваша обавеза била у том цивилном сектору, у том цивилном делу? Чим сте били задужени у Ловасу од првог дана када сте дошли?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Управо са задругом, односно овај, осим тих ораница и тога даље, да се покрене све што се може у цивилном делу да ради, школа, трговина, да се људи запошљавају, мислим у том смислу и такви су били и договори и реферисања, планови, увек изношени унапред, одобравани, кретање, о свему томе сам већ говорио, мислим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко је одобравао кретање и да ли сте Ви као директор задруге, то није спорно овде, излазили из села Ловаса тих дана и да ли је за тај излазак требало неком да се јавите, да ли имате неку пропусницу за кретање?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Морао сам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Или сте сами давали пропуснице себи?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма, од војне поште сам морао добити пропусницу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Које војне поште?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, од те која је у селу, од надлежног официра, команданта, они су одобравали.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Повремено су се они мењали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте, с тим што је било случајева да неке повере од нижих старешина и у полицији неком да повере да издаје, јер су били једно време после уведени обрасци војних дозвола и човек се потпише, неки командант села се потпише и повери, рецимо, Марку Марковићу да слободно може три дозволе да изда, по властитом нахођењу, с тим што мора забележити ком је издао и из којег разлога.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само овде да конкретизујемо овај део питања, да ли то значи да је Вама капетан Вељовић издавао те пропуснице и потписивао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, ја не бих могао отићи у Товарник тога дана, првога, да нисмо ја и он ишли заједно у Товарник.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То значи, ове пропуснице је потписивао капетан Градимир Вељовић?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тај дан није, међутим, тек је у Товарнику он преузео обрасце ових са печатом тих блокова дозвола и онда после је он издавао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, хвала.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Уз Ваше допуштење, судија, ја бих окривљеном показао оригинал, пошто је колега инсистирао прошли

пут, на оригинал пропуснице, има нека два печата, два команданта места и тако даље. Може ли да прокоментаришете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прво да погледамо да ли је од датума из овог периода.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Можете ставити овде на ово, па ћу одавде, знам о чему се ради.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јесте, то је ова из октобра месеца.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Где ћу ја сада?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Режија, документ камеру.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја кажем да су ми украли столицу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ову пропусницу смо сви видели, с обзиром да ова документ камера то, може у руке да узме оптужени, да погледа, сви остали учесници су видели првог дана.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Видели сте фотокопију.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да не би чекали и губили време док се ови укључе из режије.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Браво, браво, одлично.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ову дозволу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ово је оригинал.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ми је од првог дана доласка издао господин овај Ковач, покојни и то сам имао потребу, рекао сам данас, сам ишао ради ових крава са овим Сомборцем. Овде само мањка овај мањка број аутомобила и то, али не знам из којег разлога, јер нисам никада имао проблема да прођем са овом дозволом и он се снебивао откуд ја идем без пратње са аутом, посебно је нагласио Ловас-Товарник, због присуства и те шуме горе и не знам ових и оних опасности и када сам ја рекао да отпочетка идем тако, онда је слегао раменима и ништа није писао. Он је био командант места, а продужио ми важност дозволе командант бригаде, овај Николић Божидар.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Задржите само да прокоментаришем, да питам нешто у вези ове, ових пуковника. Ово је пропусница 21.10.1991. године?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Изнад овога првог печата, ко је дао пропусницу, стоји «командант места».

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А пошто Вама тужилац ставља на терет да сте били командант места, ко је командовао тамо, овај пуковник или Ви?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја колико сам разумео, тужилац само не може прихватити.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немој да разумеш ти тужиоца, тужиоца је тешко разумети.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одговарам на питање, немој ме пресецати, јебеш га.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте тако да се изражавате.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Извињавам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Овде у судници.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тужилац само никако да усвоји цивилни командант места, ту је разлика, цивилни командант је нико и ништа у односу на команданта места војног.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја сада врло прецизно питам, ко је био командант места Ловаса, пуковник ЈНА или Ви као Љубан Деветак?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Овог момента командант пуковник Марко Ковач.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Марко Ковач?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало сада, а рекосте сада, да цивилни командант није нико и ништа?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У односу на команданта војног.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, а ко је био цивилни командант?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја мислим да ми је још увек важило то наименовање од овога капетана Вељовића, иако то никада није нигде стављено на дневни ред, то је тако и можда је њему излетело, ја то проследио, уопште нисам размишљао о томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте Ви примали неку плату тамо као командант цивилног, командант места или као директор задруге?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма, апсолутно не, као директор задруге.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је било којим актом, а вратићемо се на то, ове Владе Барање, Срема, не знам како се зове, опростите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Славонија, Барања и Западни Срем.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тако је, САО, било којим актом да сте наименовани за команданта места?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Цивилног, војног?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, разумео сам питање, не.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А да ли за директора задруге?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То смо разумели. Када смо код пропусница, ево ја имам још неке пропуснице, ако можете да прокоментарише, исто у ово време, али немам оригинале.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када донесете оригинале, можемо.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нећемо га поново саслушавати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зашто, претрес траје, оптужени су увек ту.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја се захваљујем Вама, госпођо председнице, Ви сте врло пажљиво мене слушали у почетку и схватили сте да мени треба још пет година до пензије, тако имамо времена за претрес.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја хоћу на садржину, а не на веродостојност да питам сведока, на садржину ових пропусница.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може док веће нема испред себе оригинал да знамо да ли је то.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Имате у списима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где у списима?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Требало би да имате у списима, ми смо то достављали у истрази, верујте ми, али добро. Да ли може да препозна ове пропуснице?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да погледам само те пропуснице.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево, није најбоље то, ова моја приправница биће кажњена. Знате, Ви у списима имате и фотокопију дневника који се оптужницом ставља као, предлаже за извођење доказа и тако даље, а не оригинале. Оригинали су код генерала Васиљевића, сви оригинали су код генерала Васиљевића. Он је штанцовао после ово.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немамо овакве, када будете доставили оригинале, то ћемо да видимо.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То значи да ћемо издвојити из доказних средстава и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када стигнемо до појединих доказа, разговараћемо.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо судија, могу ли ја нешто пре адвоката да питам? Зашто је у спис, опростите, да ли сте ми дозволили да питам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Зашто је у спис прихваћено.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немој то да питаш.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Те којекакве копије из војске, посебно од генерала Васиљевића, а сада се не може копија ни погледати.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То су примедбе, то ћемо дати примедбе на одговор на жалбу тужиоца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То ћемо када дођемо до одређених доказа.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Добро, нећу више никада ништа питати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питаћемо тужиоца одакле су прибављене и тако даље. Изволите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Извините. Да ли препознајете ову пропусницу од 18.08.1991. године коју је потписао неки Деветак, да ли је то Ваш потпис, да ли сте сами?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисмо рекли, ту пропусницу која важи из периода пре оптужења, рекли смо да нећемо да узимамо у обзир.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, али говоримо где је све била војска надлежна још много раније пре овог догађаја и морало да се има пропусница, јако је битно то, али Ви како одлучите, нема проблема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поставите конкретно питање везано за то што сада хоћете.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево, овде ја имам пред собом фотокопију пропуснице Борово село-Даљ и обрнуто, Деветак Љубан и остали, возило БГ-714-40, 18.08.1991. године. Од исте године пропуснице за Бранковић Велимира и Деветак Љубана на релацији Борово село-Београд, возило БГ-714-40, исто возило, чије је то возило?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је моје возило, то је тај «Опер Рекорд» што сам га хвалио.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како толико возила у Ловасу а Ви своје користите?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, рекао сам ја, неискрено је било, достајало, уствари, тај «Опел Рекорд», а у туђим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зашто сте морали да имате ове пропуснице тамо за кретање?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ми смо били у Ердуту у Влади и до Ердута, то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало сачекајте, Ви предочавате њему пропуснице из августа месеца 1991. године.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када су већ морале пропуснице од војске да се узимају, то је суштина.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да, а сада га питате нешто како је могло, када у задрузи толика возила и тако даље. Човек тада није ни био директор задруге у Ловасу, ничега.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Касније, после је директор, па користи ово возило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па зато то онда нема везе са тим пропусницама које сада тренутно предочавате.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Са возилом има јер је користио своје возило.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е то је нешто друго онда.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али то нема везе, питао сам за пропусницу, у праву сте потпуно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И ту у Влади смо узели пропусницу да би дошли до Даља, јер смо ишли да видимо се са владиком Лукијаном, он је већ био тамо, а.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Моје питање је, да ли се морало пропусницом или без пропуснице?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ама, апсолутно, није било говора.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево завршили смо са тим, нема више питања у том правцу. Ви сте у својству директора задруге ишли, како сте овде изјавили, када год Вас позову на реферисање команданту села, односно најстаријем официру у селу. Шта сте Ви тамо и о чему реферисали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Само о привреди.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је већ одговорио, причао више пута, само о привреди.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хоћу да уведем један документ који имате Ви ту, овде је фотокопија. Да ли сте у вези пословања у критичном периоду, од 10. октобра па надаље, рецимо овде до 06. децембра, правили неки извештај о укупној ситуацији безбедносној, привредној и тако даље, у селу Ловасу и коме сте слали све тај извештај?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо судија, јел могу ја да, морам овај документ мало шире објаснити и повезати са понашањем војске, ако дозвољавате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само да погледам, ја мислим да има тај извештај.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Има, ја сам га расштракао, опростите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јел могу да причам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате толико широко, јер ово је извештај од 06. децембра, укратко.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, од 10.-ог до 06.-ог, велика је разлика.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: 06.12.1991.?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Молим Вас, период који захвата извештај, прочитајте доле.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Период, друго када је писан, друго је шта захвата.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Укратко само изнесите, везано за тај извештај, коме шаљете, не морате нашироко, нећемо о томе.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Битно је ради онога овај што је документ о тој седници што је овај тражио Крстић да се изузме, где се види да сам ја тамо говорио о неадекватном понашању војске. Наиме, шта се догађало? Сваких десет до петнаест дана се мењале јединице, и то из разних крајева и једни другима нису преносили стање и поново је настајала у селу тркељажа, од куће до куће и стално се узнемиравао народ. Примера ради, ова јединица што је дошла 21.-ог крагујевачка на челу са Николићем и овим Ковачем, дошло је преко хиљаду људи у мало село које је имало тада толико становника који ништа не раде, него само гледају где има који подрум и где у којој пушници шта има, што је сасвим и нормално, војска мора бити запослена, иначе шта ће ту и зато сам ја говорио да војска треба да очисти околицу села, да не чува села, људи у самом селу могу сами села да чувају и тако та тркељажа и одједанпут када је дошла команда у Илоку, то је тај период када је писан тај извештај, почео је да долази притисак да задруга испоручује Бечеју кукуруз у пола цене у односу на цену коју смо имали овде у Београду и то франко тамо, а Београђани су долазили сами по кукуруз. А почело је тако што су нас притискали, сви ови који су ту потписали, били су позвани на ту одговорност код пуковника Бијелића,

Бијелић мислим да се презивао, почело је најпре у вези исељавања, иако је он знао да полиција из Србије позива људе, то смо чули и на саслушањима људи из Хрватске, на саслушања са припремљеним обрасцима где потписују да напуштају, да се исељавају, он притиска нас, да би добио кукуруз по четири, четири и по динара, добро се сећам у то време, па онда сам се ја најпре свађао са њиме и рекао да ја јако добро знам шта је откупни блок, јер шта се догађало, продано некој задрузи на откупни блок и разлику узме себи, а пуно скупље га прода. И био би тада ухапшен, отуда те приче како сам ја био хапшен и привођен у Нови Сад, да није се појавио пуковник Маркоски Марко којег сам пословно знао из ранијег периода, морам рећи из којег разлога, они су држали на Мањачи овај, имали су део управе тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морате тако широко, тај писмени извештај постоји у списима, биће читан у доказном поступку.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Онда смо се ми одлучили да напишемо писмо да се управо заштитимо од таквих ствари и послали на све адресе, знали смо да је цела.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: На које све адресе, зашто?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма, од Београда, од врховне команде па на руке кабинета Милошевића, да не набрајам сада даље, шта ја знам коме је, ја мислим да је и Скупштини Србије и тако даље, зато што смо знали да све тамо што се догађа, догађа се по директним упутствима и директивама одавде из Србије. Мислите да смо ми сами, односно Горан Хаџић организирао САО Крајину, то су глупости.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немојте политику, дакле није моје питање у том правцу било.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није политика.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја питам конкретно, дакле, разумем овде, слали сте Влади Славоније, Барање и Западног Срема, они су Ваши оснивачи, постављачи, ако тако могу да кажем?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Влади Републике Србије, не разумем, али још мање разумем Генералштабу ЈНА, зашто Генералштабу ЈНА извештај о безбедносној ситуацији и о стању, привредног стању у селу Ловасу? Да ли је то била обавеза, да ли је то неко рекао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, послали смо ми то и том пуковнику Бијелићу преко његове команде.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Војној команди града Илока?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте, јесте и он је требао то да прочита и да види, да схвати, да не може да ради шта хоће.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је то био одбрамбени неки систем да се?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апсолутно у том правцу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не смањује цена кукурузу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не само кукурузу, у општем притиску, у свему, крађама по Ловасу, они су врши крађе, то није нормално било.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко је то, ко је то вршио, колега добацује, дакле?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Како је која јединица била њихова тамо.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Која, чија јединица?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тада су биле војвођанске јединице.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Чија јединица?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Војвођанске су биле, тог момента ја мислим да је била из Новог Бечеја.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је то јединица ЈНА из Војводине?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: ЈНА.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па тако, тако, ја бих молио такве одговоре, чија је јединица, војвођанска. Да ли ја могу да схватим сада из овог Вашег одговора, да се војска мешала у све, па и у цену кукуруза?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Апсолутно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нарочито ако је њима требало нешто.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нарочито ако је упола цене?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако ућаре нешто, јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро. Ако судија Ви дозволите, уз Ваше допуштење, ја бих само овај део привредне ситуације, да видимо да ли је он то састављао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може, привредна ситуација није, имамо тај писмени извештај, биће читан, дођите до оптужнице.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево, па то је оптужница, да је пљачкао, ево чујемо ко је пљачкао по кућама, полако идемо, судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Предмет оптужнице уопште није.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ма, јесте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема пљачке.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Има пљачка, како да нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема, ево питајте тужиоца, пљачка није предмет оптужнице.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немојте, друштвену имовину, како нема.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није тужилац тужио за пљачку.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како није?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Широка оптужница јесте. Да ли имате даљих питања?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Имам, дакле, нећу да читам ово што је писао, питам само, да ли овај текст у овом извештају око привредне ситуације, је саставио окривљени, оптужени или неко други?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ето, најкраће што може да буде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Најкраће.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја на челу свог стручног тима, то подразумева се покојни Пемпер, покојни овај Римар, неки Саво, овај који је накнадно дошао из Вуковара, када је Вуковар пао, агроном и ја.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте се Ви као директор задруге мешали у неком делу овог извештаја који није искључиво привредна ситуација, једно привредно стање?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, не.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала. Сада сте споменули неке своје сараднике. Када сте дошли тамо за директора, члан већа Вас је заиста, поставио Вам је заиста право питање, мада су околности биле ратне, ако сам ја добро разумео, па нема некакве примопредаје дужности, јер онај ко је требао да Вам преда, он је побегао, ако сам ја добро разумео. Овде је саслушан у својству сведока Рендулић Адам?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је, тако је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Који је био председник Кризног штаба и преговарачког са војском?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И снабдевач калашњиковима.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И снабдевач?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Са калашњиковима.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Кога је снабдевао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, тамо своје.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Које своје?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, мештане у селу Ловас, Хрвате, наравно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Цивиле?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, цивиле, то сведочили су овде неки.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, доћи ћемо на то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само већ када смо код овога, у моменту када Вас Влада САО Крајине именује за то, да ли је овај човек Адам Рендулић резрешен?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо судија, ја стварно се извињавам, али ја морам рећи да Ви нисте схватили о чему се овде ради, у овом делу, не мислим укупно оптужницу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, ја баш управо питам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, па пита, лепо пита.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Управо зато Вас питам, Вас Влада САО Крајине именује на неко?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знали су да ће они бити протерани, забога, рекао сам то, шта.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ко је то знао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Онај ко се договарао да буде рат у Вуковару. Значи директно Фрањо Туђман и Милошевић, то се знало.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да, да, много једноставно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ви ћете мени, добро, када дођемо дотле, да не заборавим да нешто испричам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када смо код Вуковара, да ли је то зона одговорности овог пуковника била иначе и Ловас и Вуковар или само Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да се његова зона одговорности простирала на, сам је о том говорио уосталом, али знао сам одмах.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, ако имате Ви сазнања, ако немате.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: На Ловас сигурно, имао сам ондашње, на Сотин није, на ту Бапску јесте, на Опатовац јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То су све села вуковарска, а око Ловаса?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Око Ловаса, укључујући и Товрник.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ближе Вуковару или?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Према Вуковару и према Илоку.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: У то време када сте Ви ушли у Ловас, када се све ово дешавало, ово што Вам стављају на терет.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, ови су ушли ујутру, ја сам дошао поподне.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Саслушајте питање.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одмах исправку, нисам ушао у Ловас, ја сам дошао у Ловас, а ови са оружјем су ушли, разлика је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нисам хтео то да питам, саслушајте питање до краја, То када сте ушли, ушли сте када сте ушли и остали тамо колико сте остали, за то време, да ли су се водиле неке операције у Вуковару, око Вуковара, на Вуковару?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, буктао је рат.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И колико је то, рекосте, далеко од Ловаса?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Рекао сам, двадесет и два километра ваздушне линије, максимално осамнаест, максимално, између петнаест и осамнаест ваздушном линијом.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли су снаге ЈНА морале да прођу преко Ловаса, поред Ловаса, да би би ишле на Вуковар или не?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Настојали су да могу проћи тим путем Товарник-Ловас-Сотин, за Вуковар до тада су ишли около преко Бановаца, преко тог Оролика где су многи страдали Ваљевци, оно што сам спомињао и тамо Лаза, где су болницу формирали и упадали су преко Негославаца у Вуковар.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте у својим одговорима, пар пута су Вас питали и у истрази и овде, рекли да нисте имали сазнања, чак, напротив, чини ми се, ако сам добро запамтио, да није било неких снага тако, кредибилних, да не кажем нешто друго, овај, ових домаћих становника тамо у Ловасу, Хрвата, па Вас ја сада питам, мислим да сте тако рекли, или сте чак сумњали ако сте чули да има, још прецизније да сте рекли, па Вас ја питам сада, зашто је онда војска преговарала каа нема никаквих снага тамо, с њима да прођу и да уђу у село? Ако можете, ако не можете, немојте да одговарате.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одговорићу, мени је то до данас остало нејасно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Дакле, имамо ЈНА с једне стране, тенкове, артиљерију и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сачекајте, пустите га да одговори, па пустите га да одговори, постављате питања.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Болестан је човек, ја га познајем добро, болешљив је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јел могу? Према писању и изјавама и намештљкама од стране овога генерала Васиљевића, а факат је да је постојао човек Ловрић тај пуковник у пензији у Ловасу, наводно њихов човек, иако ја у то сумњам, иако они преко њега он доласком својим овај на те преговоре, а издвојен је на разговоре, сам је то мени причао у друштву овога Стеве Кочијашевића, којег сам навео из Пазове, односно човек живи и станује у Војци, овај, да они нису могли да сазнају да таквих снага нема. Ја мислим да та еуфорична прича је њима требала за ЕПП, јер невероватно је да једна војска, о неспособности и величини није могла то да зна, посебно што су свога човека већ имали унутра, бар је он тако тврдио. То је једно, друго, мислим да оно што сам већ и рекао, да је припремано да се овај освети погибија тих многих Ваљеваца, људи из Ваљева у атару села Оролик и села овога Винковачки Бановци и Нови Бановци, као и погибија појединаца и рањавање неких у Тусовом бомбардовању јединице овог пуковника Ивановића којег сам спомињао да је био командант касарне у Осијеку, када је исељавао војску код неке економије бивше која је после претворена у омладинске радне бригаде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морамо тако широко.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Удаљено од Ловаса, важно је од Ловаса колико је удаљено ваздушно три километра, максимално, а овде је на овом месту, прво које сам споменуо да су страдали још више ови, то је максимално десет километара ваздушне линије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, следеће питање.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И одмазда је вероватно припремана.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нисам Вас чуо, да сте ми одговорили ово на оно моје питање, да ли у време тих преговора за прелазак ЈНА и ових представника села и тог Кризног штаба, да ли су вођене некакве акције или су трајале акције у Вуковару, само да или не, мислим о Вашем сазнању, ништа друго.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Чуло се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта се чуло?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, чуло се бомбардовање у Вуковару, то је јека стајала, чуло се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Нарочито ако је био мирнији дан.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Споменули сте, па преко реда Вас питам сада, генерала Васиљевића и Вашу сумњу коју сте изразили. Да ли сте Ви за све ово време срели негде генерала Васиљевића, говорим о времену из оптужнице, пре и после у овим догађајима или његове потчињене?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Њега не, а потчињене, овде покојног Петковића и Суботића, да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко беше Суботић?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Пуковник Суботић.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али шта је он био?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Заменик овоме пуковнику Петковићу, са седиштем у Шиду. Директно он је њима био надређени.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како коментаришете изјаву Васиљевић Александра, генерала дату на записник пред Војним судом у Београду, 19.01.1999. године у предмету против НН учиниоца ратног злочина против ратних заробљеника када је он на страни 5 овог записника, а суд то има, пре тога на страни 4, последњи пасус, не питан од стране суда, јер он зна напамет то све, одговорио, односно говорио: ја сам преко пуковника Петковића, значи то је тај Петковић, претпостављам и његовог тима у Шиду 28.октобра 1991. године, дошао до потпунијих података у зони одговорности о дејствима паравојних састава «Душан Силни» и Арканових јединица и ликвидацијама у селу Ловас и Товарник, где је било настањено углавном становништво хрватске националности. Овим саставом, брзо ћу, «Душан Силни» у то време, овим саставом «Душан Силни» у то време командовао је Љубо Деветак у селу Ловас. Он је тада био одређен и за команданта места. Дошао сам до сазнања да је он послао неке цивиле да иду преко минског поља. Радило се и тако даље и тако даље, спомиње Ловрића овог пуковника и тако даље. Како Ви ово коментаришете да Вас пред судом, Војним судом генерал Васиљевић препознаје, познаје, да ли га Ви лично знате, да ли сте га видели, срели?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Није он рекао у тој својој, то је већ предочавано, само што је предочавано из истраге. Није Васиљевић рекао да га он познаје, препознаје или зна, него је навео, према извештају свог потчињеног Петковића. Према томе, немојте тако да формулишете питање.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Формулисао сам овај део, да, то сте у праву, али овај први део, како коментаришете да генерал ове податке зна, називајући Вас командантом места, а да Вам је то?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То стоји у његовом исказу да је према извештају Петковића и даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али у светлу Ваше изјаве у својству оптуженог данас да Вам је Вељовић први споменуо то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да је у својству команданта села се обратио грађанима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате конкретно питање везано за то?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Врло конкретно, како коментарише то да је генерал знао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да је он био командант села, а да је тај термин први употребио капетан Вељковић, Васиљевић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Саплели сте се сада.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нисам, нисам, стоји, уопште се нисам саплео.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Према том извештају, он се позива на Петковића, питање би евентуално гласило, да ли је Петковић био упознат са Вашим активностима у Ловасу и тако даље?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Ловасу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, прво бих рекао нешто о његовом извештају. Он је био у тој позицији да је могао, а имао је обавештајно знање, да је могао добити извештаје онакве какве треба да би направио мозаик, да би заштитио и неку операцију или неког човека, то уопште у обавештајним круговима је општепознато и то је редовна појава. То је једно, друго, од тог Петковића могао је да, ако је сазнавао истину, знао, ако му је човек говорио истину, знао је да не би му рекао да је то тако. Ако му је дао налог да то направи, онда је то тако и немам други коментар ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Могу само да допуним још вредност исказа, колико је он тенденциозан, где он у исказу пред истражним судијом овде, господином Дилпарићем, каже на економији у Ловасу је нађено толико и толико мртвих, овај, затрпано у ђубришту. И сада и онда је то нормално када то тужилац чује, да реагује. Међутим, економија Ловас је тридесет километара најмање ваздушне линије а не као.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морамо да ширимо ту причу, тужилац га је предложио као сведока, имаћемо га у судници.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Предложићемо и једног пуковника из те службе који је штанцовао ове извештаје, а доће ће човек да каже то.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Неко му је наредио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То када дођемо до тога, причаћемо о томе.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја сам добро напоменуо од када је тај записник, од 1999. године. Да ли је Вама познато да је у вези догађаја у Ловасу, за које се Ви теретите, за ово минско поље посебно, вођен

неки поступак тих дана, а касније и 1991., 1992. године, па све до 1994. године у Војном суду у Београду?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја знам за то када је вођен, 1994. да је затворен предмет.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како, одакле Вам сазнање да је затворен и шта то значи затворен?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, од једног пуковника, баш из тих њихових кругова и не желим га спомињати, истина је то.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То ће бити онај кога ћемо ми предложити за сведока?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Могу само да допуним да није човек могао ништа од папира да ми узме, иначе бих ја по договору са мојим браниоцем из Вуковара по службеној дужности, адвокатом Шпорчићем, са тим папирима отишао заједно с њима у Хрватску и био већ на слободи.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То ћу Вас посебно питати. Дакле, имате сазнање да се водио поступак, 1994. године да је уништен, како овде код мене стоји, а то Ви имате у списима, дакле, архивирано, не архивирано, него уништено, чим су дошли до сазнања да је војска ту правила брљотине, онда су уништили предмет и кренули.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нема, без коментара таквих.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Морам да коментаришем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете Ви да дајете одговоре.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Због тужиоца.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је чуо, каже, чуо је да је вођен поступак.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, не треба да даје он одговор, ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате да коментаришете даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То ћемо за тужиоца. Дакле, исти сведок, не 1994. године је окончан, завршен је поступак, уништавањем предмета, а 1999. године опет сведоци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То су Ваша сазнања, немојте да уносите Ваша сазнања, питајте, за оптуженог питање.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: 12. фебруара 2003. године када овај свезнајући сведок генерал Васиљевић сведочи, на њиховој страни, разуме се, против Слободана Милошевића у Хагу, каже, између осталог, одговор и тако даље, те цивиле је на минско поље као живи штит испред себе терао је одред «Душан Силни», значи нема војске нигде, опростите на овај коментар, прво њу сам добио у року од 24 сата, некакав извештај, јел, овај, тај догађај нешто шире, прво, да је одред «Душан Силни» био под јурисдикцијом и под надзором команданта места у том селу Љубана Деветака. Да ли имате коментар на то?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја његову.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули смо тај коментар.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Коментар, вратићемо се после када сам требао да идем, на то ћемо се вратити после када сам требао да идем за сведока господину покојном председнику Милошевићу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морамо да слушамо, него конкретна питања даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је Вама, може ли за браниоца, иако нисам пуномоћник оштећених једна вода?

Адв. ДРАГОЉУБ ТОДОРОВИЋ: То ми сами купујемо, не даје нам се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, обичну, нећу ја да купујем, ја се не трошим, ако може, ако не, због грла.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Може, не видим чему коментари то за пуномоћнике, чујете да људи сами узимају.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево само мало да оквасим грло, знате. Ја сам у годинама, не баш колико и тужилац, али имам доста година. Да ли је Вама, Ви имате ово у списима, позната ова одлука о организацији и деловању територијалне одбране и цивилне заштите Владе српска област Славонија, Барања и Западни Срем, потписана од господина Горана Хаџића, председника Владе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немамо то у списима.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немате? Њега ћемо такође предложити за сведока. Ту је тужилац, зна где је и Младић и.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја знам за одлуку везана за то, јел могу да одговарам?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ово све што овако приказујете даћете нам после, ископирати.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Само кратак коментар, даћу Вам ја, није проблем.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја само знам да је обзнањено да све снаге и одлучено да све снаге способне за ратовање на територији Славоније, Барање и Западног Срема, да се ставе под команду ЈНА. За ту одлуку знам, вероватно је та, нисам читао.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли познајете Љубана Деветака, случајно се, Деветака, пардон, Витомира, случајно се презива као и Ви, да ли Вам је то рођак неки?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, није, упознали смо се када су они почели долазити у Пазову. Они су за разлику од ових.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: У ком својству је долазио он у Пазову?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Већ је он тада био члан Владе, ја мислим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Који ресор је држао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Привреду.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Привреду, а после.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала. Против Вас се на неколико места, сем овога води поступак за ово исто дело. Реците ми, где?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја знам у Вуковару.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли знате?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Вуковару и даље траје, без обзира на договор две Републике и нашега кадра овде.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немојте ми о нашим кадровима, молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте, ја Вас молим и опомињем да убудуће избаците коментаре из Ваших питања.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То сте опоменули и Наташу Кандић исто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Према томе, молим Вас, опомињем Вас више пута.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Исто сте опоменули и Наташу Кандић.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да избаците коментаре ово што Ви коментаришете, покушавајући да будете шаљиви у овој судници.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја сам увек шаљив.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И не видим чему та шала.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Много је озбиљна ситуација, па да мало се нашалим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Избаците те коментаре.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Много је озбиљна ситуација.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, озбиљан је и предмет, озбиљно је и дело, према томе, нема места да се Ви ту шалите нешто.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Напротив, знам да се и уозбиљим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И знам да је раније у Осијеку вођен, а за друго не знам, не верујем да је још. Предмет је почео да се води у Осијеку, па је после реинтеграције пренешен у Вуковар.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када је у Вуковару, ако знате, покренут поступак, то у Осијеку, уствари?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Осијеку, 1993. године.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: 1993.?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Од 1993.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У самом суду, колико ја знам, а истраге су биле раније, имам непосредно сазнање од овога Грчанца Јосипа тог што је био доглавник полиције у Вуковару за време Клајна. Један Србин Грбић којег лично знам од раније из војске, из Товарника, био је поглавник, а овај је био доглавник.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Од 1993. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, да ли је тај поступак у Осијеку исто против Вас био?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да. Замислите, висиле су ми слике у целом граду.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, небитно је то, не питам. Од 1993. године сазнајете Ви да се води поступак против Вас за ово исто дело у Осијеку, потом у Вуковару.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А истовремено, да допуним само, истовремено се у Осијеку води поступак против свих Хрвата који су касније у јесен 1992. године и 1993. године изашли из, напустили село Ловас, због греха што су остали са Србима.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Доћи ћемо на односе касније. Реците ми, од 1993. па док није покренут овај поступак, да ли сте Ви и где иницирали да се покрене поступак у Србији? Шта сте чинили у том правцу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Задњи пут ми је пукао филм када сам се обратио Фонду за хуманитарно право, када ми је Аксентијевић Лације, надимак, име право не знам, има моја жена адресу код куће, записан и телефон, саопштио да је се нашао случајно у друштву са генералом Васиљевићем и да је овај осетио потребу, обзиром да је знао да се ми познајемо, а тај Лације је покојном Вуку Обрадовићу брат по мајци, овај, саопштио у кафани је у друштву, како се Љубан Деветак, извињавам се на изразу, да најебе за село Ловас. Е онда сам ја затражио помоћ од Фонда за хуманитарно право и јавио се тамо, био.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко ме?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тражио сам госпођу Наташу Кандић.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта сте разговарали са госпођом Наташом Кандић?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Најпре сам је молио за пријем, а после сам разговарао.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Прескочимо пријем, питам шта сте разговарали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, разговарали смо о том.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте тражили помоћ или?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тражио сам помоћ, пре свега, овај да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: У ком правцу помоћ?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, замолио сам је, овај, обзиром да сам био свестан да она има комуникацију и сарадњу са.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Са ким?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Са свим организацијама у Европи, те врсте и претпостављао сам да ми може помоћи у контакту с Хашким трибуналом, па сам је молио да ми напише молбу да се преда Хашком трибуналу и уједно да преведу, у то време сам стварно лоше стајао, нисам могао ни да платим превод, а да однесем свагде на превод, нисам био сигуран да неће одмах бити откуцано у полицију и тако даље, још увек нисам се осећао сигурним. И она ми је жена напоменула да сам закаснио, највероватније, урадиће све што може и написала је то, ја сам потписао и ово на српском и ово на енглеском.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта је написала?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Молбу једну да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко ме?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хашком трибуналу да преузму предмет из Вуковара због пристрасности суђења и онда сам после тога, овај, на неки договорени термин дошао и дао интервју тај који је у предмету, једној девојчици која ради у том Фонду.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте се још неком обраћали сем госпођи Наташи Кандић у вези Хага, неком адвокату?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је било знатно раније, овај, знатно раније, ради се о адвокату.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како раније, пре овог разговора?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Са госпођом Кандић. Ради се о адвокату Здравковић Звонку који је некада био војни тужилац доле у Сплиту у тој војној области и иселио се, овај и отворио канцеларију и живи и ради овде и преко једног пријатеља сам га упознао и.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, рекли сте, одговорили сте, не требају ми његове карактеристике. Да ли сте из неког тима за одбрану господина Милошевића се састајали у том правцу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, имао сам позив за разговор.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када, у које време у односу на Наташу Кандић?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, то је било једно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Пре или после?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: После, после. То је било једно три месеца пре смрти господина Милошевића, отприлике тако.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И да ли сте пристали да идете или сте се договарали или нисте пристали, а зашто нисте ако нисте пристали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, ја сам отишао на тај позив, његова помоћница врло уљудно ме замолила да дођем.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Чија?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Од адвоката Томановића, Зденка. И дошао сам тамо, упознао се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морате да ширите ту причу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Важно ми је, судија, видећете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате, које је питање, од каквог је значаја прича да је ишао?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Питање је, да ли је пристао и какав је контакт био, сада ћете из одговора да видите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па да је хтео тамо да сведочи за, мислим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Судија, немојте, молим Вас.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми, шта питате?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па да одговори прво, па да га питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одговорио је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Није одговорио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да је била код адвоката Зденка Томановића, нека помоћница.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте упозорили адвоката како ћете да сведочите и против кога тамо, па Вас зато нису звали, ето сада куда ћете конкретније?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја молим, госпођа судија, председнице, да Ви дозволите и адвокат Крстић да ме не пресецате, одговорићу у три реченице на сва питања, да ли може тако?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Може и краће.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да ли може, госпођо?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Може, само што краће да одговарате, директно, конкретно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тако је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Питао ме адвокат Томановић, да ли желим да будем сведок овога господина Милошевића. Ја сам рекао, нема проблема, уколико он очекује да ја сведочим у корист војске, онда не долази у обзир и укратко му испричао о чему се тамо радило, по моме сазнању, по мојој процени и по мом доживљају.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И каква је повратна информација, то ме интересује?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он је отишао у Хаг и рекао је да иде и када се врати да ће ме звати. Звао ме је поново, дошао сам и рекао, да ли је прихватио, ја сам спремао папире, односно пасош. Ујутру дан сам требао да идем у његову канцеларију да предам пасош ради обезбеђења пролаза због потернице Хрватске и гледам навече на телевизији, он објављује да је човек умро, ето.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то смо чули.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: За ово време од када је покренут поступак у Хрватској, у Осијеку, најпре па у Вуковару, па до сада, па питао сам то, боље да прецизирам питање, да ли за то време и пре покретања поступка у Осијеку и Вуковару и после тога, Ваша кћерка са зетом и унуцима, унукама живи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То Вам је одговорио и то има.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Није на пре, ја говорим пре покретања и после покретања у истом месту живи и ради?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У Вуковару је пре покретања поступка у суду у Вуковару.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И даље је тамо?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта за Вас значе ова имена, али пре тога да Вас питам, када сте дошли и преузели функцију директора, вршиоца дужности директора задруге, шта сте затекли тамо, у привредном смислу, мислим, немојте намештај како је намештен и тако даље? Да

ли сте затекли неку касу, да ли сте оформили неку комисију, да се преброји новац?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте сада да одговарате на питање, питајте га, није он толико да не зна.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да сам

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ће да прича о столицама.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Уморан је, уморан је, осећа се, видим по очима.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да сам то испричао и да сам рекао да је чак независтан, захтевали су ови старији људи које сам побројао да буде независтан, да обавезно један члан комисије буде независна особа и тако се десило да је члан Комисије за преузимање благајне био доктор.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хајмо овако прецизнија питања, то село је претежно хрватско, ако сам ја добро разумео, 80 или 90%.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, има у извештају тачно колико.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Само да завршим са питањем. Пре ових догађаја, пре него што сте Ви дошли, имате сазнања ко је радио у тој задрузи, да ли претежно Хрвати или је било и Срба?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Било је Срба.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Било је Срба? А да ли је претежно било Срба или Хрвата у тој задрузи?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: С обзиром на састав села?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Обзиром на састав села, било је претежно Срба.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нисам Вас добро разумео.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Обзиром на национални састав села у корист је било Хрвата, да ли је тако?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Национални састав у задрузи је, ако се гледа у ово, био у корист Срба.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: У корист Срба?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Значи, било је више Срба у задрузи него Хрвата?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте, има то свог разлога.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, уопште ме не интересују разлози, само чињеницу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма, важно је, није.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Није важно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Важно је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Важно је што ја питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је човек, одговорио је, било је више Срба.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А није важна та прича, Ваша сеоска ме не интересује. Дакле, било је више Срба запослено. Када сте Ви дошли, колико је Хрвата било остало тамо у задрузи и да ли су остали и даље да раде?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сви који су остали овај, радили су у задрузи, плус најмање седамдесет.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта седамдесет?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Запослених.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрвата?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте запослили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте запослили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, најмање могуће, лако је да буде већа бројка.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли су сви из села или околине?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Из села, из села.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Из села? Шта Вам значе ова имена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само још једно питање овде када смо већ код овога. Да ли је могао бити неко запослен ко је припадник ХДЗ-а и какав је Ваш однос био према припадницима ХДЗ-а, пошто то тужилац исто то ставља у оптужници да је по политичкој линији вршено тамо?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја сам питао Хрвате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само мало, сачекајте.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Врло радо ћу одговорити. Ја мислим да, не мислим, сигуран сам јер ми је Пемпер то рекао, није било ни 10% Хрвата који нису били чланови ХДЗ-а, а у задрузи, ако се добро сећам, напамет, у једном моменту је било чак 130 и нешто запослених, од тога можда Срба.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: А ово, какав је био Ваш однос према припадницима ХДЗ-а?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, мислим да сам овим одговором рекао, најнормалнији. Па не значи неко ако је политички за самосталну неку своју државу Хрватску да је аутоматски неки усташа, фашиста и шта ја знам, мислим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ако би следио, председнице, Ваше питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, ово је било, зато што је саставни део оптужнице.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нажалост, свашта је саставни део оптужнице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: И по политичкој, и да је по политичкој линији, те касете ХДЗ-а и тако даље, према томе, морамо да питамо оптуженог да се у том правцу изјасни.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја мислим да ванрасправно веће није озбиљно схватило свој задатак приликом испитивања ове оптужнице. Зато ми имамо проблема сада овде.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље, идемо даље са питањима, одговорио је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Значи, следећи овај Ваше питање, ја бих могао сада да питам, а нећу, оптуженог, да ли је било неког Хрвата у Ловасу, а да није члан ХДЗ-а, али нећу да га питам. Не мора да одговори. Дакле, шта за Вас значе ова имена: Римар Мирослав?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Агроном, пред магистратуром је био, радио у Вуковару у «Вупик»-у и онда сам ја молио да дође да остане да ради овде. Заправо, у Вуковар.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: На којој функцији је био?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Технички директор.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Технички, то значи заменик Ваш?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он је био за производњу, можда.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Главни за производњу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Била би адекватнија реч шеф производње, пољопривредне производње, апсолутни шеф.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрват или Србин?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма, Хрват и то од памтивека староседелац.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Кесер, Ви сте га запослили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, да, он раније.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је радио пре тога?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Кесер Ђука?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Кесер Ђука је пензионер из задруге којег сам ја замолио да дође да помогне.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте га запослили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрват или Србин?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ма, Хрват.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Које послове је радио?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он је био шеф општекадровског сектора.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ђаковић Марија, овде сведокиња?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ја сам то и рекао у својој одбрани, Ђаковић Марија је најпре радила у полицији и то.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте је Ви запослили у задрузи?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Само мало, за њу морам рећи, зато што је толико лагала.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Имаћемо времена да питамо то, само овај списак да протрчимо, па да идемо даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја је запослио, Хрватица.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: На којим пословима?

- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Била ми је секретарица, човече, примала везе, писала.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како Ви командант села, а Хрватица за секретарицу?
- ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате тако да коментаришете.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: На, питам, коментар, да ли имате коментар?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Немам.
- ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одговара, запослио је.
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је мени било нормално све.
- ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Зашто је то сада.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како, у оптужници стоји много што-шта, па зато и питам. Пемпер Мирко?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хрват и две генерације иза мене, шеф рачуноводства био пре рата и остао.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Њега нисте запослили, он је остао?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Остао.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А нисте га отерали?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Када смо код тога, колико сте Хрвата отерали када сте дошли?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ниједног.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала. Балић Љубица?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је Хрватица.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, опростите, Пемпер Мирко, шта је био?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он је био главни финансијски.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Финансијски?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Дакле, Ви сте пљачкали преко њега?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Балић Љубица?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је жена, две генерације испред мене. Она је некако из Вуковара успела да дође, иначе је тамо живела и радила у «Вутекс»-у, била шеф рачуноводства.
- Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја молим краћи одговор. Дакле, не интересује ме где је радила, одакле је дошла. Да ли сте је Ви запослили, да ли је Хрватица и на којим пословима?
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Врло је интересантно што је она успела из Вуковара доћи.
- ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морате даље причу, значи само одговорите Хрватица, ја сам је запослио и да идемо даље.
- Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако ниједан.
- ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нећемо да слушамо сада историјат запослених, небитно је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ако ниједан одговор мој се не прихвати у моју одбрану, ако буде само по Вама и мом адвокату, ја нећу добро проћи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, оно што, да не губимо време, господине Деветак, не можемо да слушамо о списку запослених.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Битно је да сам ја по цену своје безбедности ту жену запослио.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зато и причамо то.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, шта причап.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И немој мене у исти кош с њима.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, немојте, сада идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Иначе ћу да опозовем пуномоћје.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, Ви га браните по службеној дужности.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па, да јер не плаћа ништа.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Неће ваљда и суд да Вам плаћа и он да Вам плаћа, суд Вас већ плаћа.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Уопште не плаћа, нажалост, али то ће примедба бити на крају.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То су, једног дана ће стићи. Изволите даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Брајковић Фрањо?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Исто пензионер, из Ловаса, чисто да помогне, није било довољно службеника у то време, пензионисан као шеф рачуноводства.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте га запослили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, замолио да дође да ради.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрват?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Жадањ Фрањо? Да ли сам добро прочитао, Жадањ?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, радио у задрузи и остао.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И остао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Кесер Мирко?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Он није радио у задрузи, њега смо примили накнадно, то је син иначе тога Ђуке, примили га.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Сомборац Владо?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Водио ратарску производњу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте га запослили, Хрват?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја, да, да, Хрват, да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Лутровић Антон?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Исто га ја запослио, Хрват.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрват? Палијан Јосип?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Исто.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта исто?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Запослио га.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрват?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Чекај, чекај, само мало.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Палијан Јосип?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Само мало. Његов старији брат, Палијан Петар је радио у задрузи и остао, а Јосипа сам ја запослио.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Кувездић Јосип?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја га запослио.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрват?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Рудић Златица?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Хрватица, ја је запослио.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: На којим пословима?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Благајница.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Благајница?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па, да ли сте имали поверења у ове људе?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како када су Хрвати?
ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте таква питања, молим Вас.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па, питам.
ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте таква питања.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Било је питања зашто су Срби и тако даље, ваљда могу да питам, јер се терети да је Хрвате прогањао, у оптужници, све је из оптужнице. Балић Жозефина или Јозефина?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јозефина, јесте, јесте, то је стрина од ове Златице, ја је запослио у кухињи, била је квалификовани кувар.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хрватица?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, никада није радила пре у задрузи.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ловрић Катица?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ловрић Катица она је у почетку помагала овај горе у кухињи и после је престала, јер су имали велико имање, имала је посла доста и код куће.
Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Немам више, мислим ово је крај списка. Имам још питања, хвала Богу. Колико је укупно било запослених у задрузи у то време и каква је, ајде да наставим питање, па одговорите у три реченице само и каква је преокупација Вас као директора била у том тренутку када сте дошли, шта је приоритет био око организације послова у задрузи, мислим све време на задругу?
Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја када сам дошао, нисам имао слику шта ће да буде и како ће да буде и које кораке ћу требати да предузимам у смислу тога и тако даље. Али када сам извагао врло брзо за пар дана ситуацију, нарочито после тих минских поља, иако се то форсирало и првих дана да што више људи се запосли, да ради, да тензија мало и

тај страх претрпљени до 10.-ог, овај, да спласне и да уђе некако живот у колотечину.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, реците ми, да ли је задруга одмах почела да ради?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Задруга је буквално одмах почела да ради.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Јуче сте ми рекли када сам Вас ја питала везано за онај затвор у задрузи, Ви сте рекли, задруга није одмах почела да ради.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није, наравно, 11.-ог ујутру је почела да ради.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, шта то значи, када је почела да ради?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, механичарска радионица, ја сам је обишао 12.-ог, 13.-ог је већ ту рађено.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, од 13.-ог почиње задруга, октобра да ради?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду је, изволите даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А неке делатности и пре, рецимо, брига о тим овцама и шта ја знам, којих је још било задатака.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Само на овај део питања ми одговорите, који приоритет је био, с обзиром да је X месец? Ми смо и као војници овде, а и као земљорадници аматери.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Скидање.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Можда вређам некога, али ја бар не знам.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Скидање летине је било, које врсте је био приоритет.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је тај посао могао да трпи да се преговара, разговара, да се организује?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, није.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Шта не?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Није могао да трпи то одлагање посла, могло је кукуруз рецимо да презими, али није то то више могло је, сунцокрет није могао, шећерна репа би се смрзла, она није могла да презими и тако даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Приликом уласка у село.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Био је огромни напор рецимо за скидање шећерне репе, морао сам да обезбедим нови комбајн, није га било у задрузи и успео сам захваљујући томе.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ја Вас молим да више та питања око задруге не ширите причу, иначе ћу морати да Вам одбијам питања, чули смо значи задруга, човек организује посао, све и дођите до овога што је у оптужници.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Важно је, важно је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Чули смо, то је нешто што значи.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али нисте чули права питања, сада ово су уводна питања била, дакле око летине, даље око његовог присуства и ангажовања, дакле он се ангажовао ту да не откривам све шта ће да одговори.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је то све и рекао у својој и одбрани и у истрази и на претресу и летине и усеви и кукурузи и све и сада само ако имате још пар питања битних у том правцу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Имам у том правцу неколико питања, само неколико.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Онда нека само краће одговори везано за ту задругу, да се ту не задржавамо више.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И завршавам у том делу, тако је, слажем се, тако је. Око задруге, дакле, скидали сте ту летину, јер у X месецу има мало и влаге и тако даље, тамо је био погођен неки силос приликом напада на село и тако даље, да ли је било потребе неке да те производе транспортујете негде, сачувате, предате на сушење и тако даље и тим поводом да ли сте путовали из Ловаса, када смо код путовања, за овај период што Вас тужилац терети из оптужнице, да ли сте више били у Ловасу или за потребе задруге и смештаја ових производа и ове летине, ван Ловаса? Ако може, ево краће не могу.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, није се радило само о потреби задруге, радило се о потреби становништва у селу, није било соли у селу, да ли можете схватити то, па сада да све не набрајам, наравно да сам био више ван села него у селу, а посебно из разлога што нисам имао никакву везу из овога, па је постојала једна кафана у Шиду, «Орач», где сам имао комуникације, поруке ми примали када дођем одатле истелефонирао, плус један Ившић Лука из Шида и тако даље, мој стари пријатељ.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, чули смо да је био одсутан доста често, више вани.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А специјално ако је питање упућено, извињавам се, госпођо судија, за 18.-ти био сам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То ћу тек да питам, немој.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је већ он и причао, да је био, чула сам јуче, у Сремској Митровици.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Е па ја управо то хоћу да га питам, да би увео сведока код кога је био. Код кога сте били, када и код кога сте били у Митровици и којим поводом, али молим у једној реченици?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Био сам код Марковић Милорада, генералног директора у то време Пољопривредног комбината Сремска Митровица, мислим да се зове «Митрос», а да, «Митросрем» је она фабрика, прерада меса «Митрос», овај да покушам да решимо сушење кукуруза, јер не би смео даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, довољно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ког дана сте били?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је 18.-ог, да је био, не мора ког дана, када је човек рекао.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тог дана када су била минска поља, 18.-ог.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А зашто баш 18.-ог, како се сећате баш 18.-ог? Да ли има неки догађај па везујете за тај догађај или како, одакле Вам сада баш 18.-ог сте били?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, сећам се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте дневник водили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, нисам водио дневник, тај дан се догодила та несрећа са минским пољима и та горе.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте тим поводом одмах нешто контактирали опет са тим директором или не?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, након два или три дана, два мислим дана није прошло, сам га молио да обезбеди смештај рањенима.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је обезбедио?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте, у болници у Сремској Митровици.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Како се зове тај господин и где је сада?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја имам информацију, то је инжењер, дипломирани инжењер агрономије Марковић Милорад, да је сада комерцијални директор у КП Дому Сремска Митровица.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, само моменат, овде када смо код овога. А када сте то отишли и када сте се вратили, да ли се сећате?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сећам се тог када сам кренуо из села, право сам ишао у Сремску Митровицу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, не, него да ли се оквирно сећате, око колико сати сте отишли, када сте се вратили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одмах после тог одабира тридесет људи.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па, ја не знам у колико је то часова било.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да сам то рекао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците, зашто.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Могло је бити између осам и девет сати.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Између осам и девет, а када сте се вратили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, журио сам назад, овај, због различитих обавеза и још, па ја мислим да је то било негде, пред крај радног времена обично ови у школи су држали до три, када повежем тај ручак и то, између пола два и два, највероватније.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Може ли одлазак, у том правцу и ја питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какав одлазак?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Одлазак у Сремску Митровицу, да повеже, Ви сте га питали у које време, одговорио је, може ли то време да повеже са неким догађајем у вези догађаја из оптужнице?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, то је везано за минска поља, рекао сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он је човек повезао.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро за минско поље, али и за неки догађај конкретан да сте Ви били присутни, па сте отишли, време, време, како можемо време да баш то осам, девет, десет или једанаест сати, када?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не могу то никако да повежем, ово сам рекао, мислим да је, процењујем то.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Из Вашег исказа и изјава неких сведока овде саслушаних у истрази, стоји да сте Ви одвојили неку радну екипу, бригаду, тридесет људи, договорили се претходно са овим човеком, Вашим замеником и тако даље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како гласи питање?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И питање је, да ли сте отишли за Сремску Митровицу пре одвајања те радне бригаде или одмах након одвајања тог дана, 18.-ог?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Одмах након одвајања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То је јасно из његове одбране, није могао отићи пре одвајања бригаде.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, можда је дао налог заменику. Да, да, имао је заменика, овог Римара. Са овим око задруге завршавам са овим, ево верујте ми. Ви сте организовали и Ваш сведок, кога ћемо предложити, уствари Ваш човек тамо, ако сам добро разумео неки Митровић, није Митровић, споменули сте, Миљковић, организовали сте и више, ако сам добро разумео, он био упућен око радова у пољу и тако даље. Ја Вас сада питам, да ли сте хранили те људе док су радили и где се спремала храна?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, у задружној згради, оно што сам рекао, стара зграда, ту где је круг тај механичарске радионице.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: О чијем трошку, ко је то организовао, мора да се стави нешто у џеп?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па задруга, о трошку задруге, задруга плаћала, организовала, снабдевала и све остало.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли се носила та храна људима у пољу када су радили?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, апсолутно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли су плаћани ти људи новчано или у боновима и тако даље за свој рад?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ти су људи плаћани вредносним боновима, ја бих то више назвао, то је био новац задружни који је вредео у селу, значи могло се све за њега купити и могло се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Где?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У задружној продавници, могло се у случају потребе, не неке велике суме, да се замени за динаре, па чак и за марке.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Где?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У задрузи, све наравно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Само тренутак сада када смо код тих бонова, када су они уведени, када?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја не могу да Вам кажем, врло рано, јер мене, стално сам се оптерећивао како ћу ја те људе платити док нешто не испоручимо, јер смо имали муке са набавком ових потребштина за продавницу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта то значи врло рано, колико после онога дана када сте Ви дошли у Ловас?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ти бонови су сигурно били у задрузи пре отварања трговине, а трговина је, као што сте чули, да не сумњате у моју изјаву, код трговкиње, боже Краљевић је, девојачки, Воркапић Данице, овај, отворена 18.-ог, на несрећу, на тај дан када је било минско поље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, од 18.-ог су уведени и ти бонови?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, мени је то синила идеја једанпут у ауту и свратио сам у Шиду у графичко тамо предузеће и када сам рекао за чега сам дошао и да немамо паре да их платимо одмах, они су се људи насмешили и рекли да ће то урадити, бесплатно, сећам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У реду, довољно је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли су то ти бонови?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Имамо то у истрази.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па Ви имате, али да ли може да се сети да ли је то?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: То је, то је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли су то ти бонови?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, ја на далеко видим, на близо не видим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, хвала. Када смо код овог принудног рада, ја бих предочио нешто суду и Ви то немате у списима, али је јако важно, а и оптуженом. Ја пред собом имам пресуду Жупанијског суда у Вуковару, колеге судије Анте Жељка.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Анте Зељко.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зељко, Зељко, да, то је, ако се не варам, исправиће ме оптужени, и председник већа у предмету где је он оптужен у Жупанијском суду у Вуковару. То је ослобађајућа пресуда против, донета против.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате то.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, али око овог рада, само цитирам једну реченицу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немате шта да цитирате из те пресуде која се не односи на овај предмет.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Односи се на период, судија.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете да цитирате ништа.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хајде погледајте, па онда одбите.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У писменом предлогу то предајте, ако суд.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Гледајте, 10. листопад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не може се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево видите, видите. У оцени одбијајуће пресуде, на терет им је стављен принудни рад и беле плахте, све ово што ставља на терет тужилац.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисмо ми аглосаксонски систем да председентно право користимо, не може пресуду, има хиљаду пресуда везано за ове случајеве.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја питам, плахта и принудни рад, да ли је то било изворно, ексклузивно право села Ловаса или је свуда у околини то рађено?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Е то можете да питате, а сада да предочавате пресуду .

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Има и Срба ослобођених.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Што се тиче плахта.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: У Хрватској, не знам овде.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И ових, односно чаршафа, ја сам рекао да је то пренешено из Товарника, овај, а што се тиче принудног рада, то аргiori одбијам, чак када ми је био у посети овде Црвени крст, овај Међународни, па сам их молио да ми одговоре на то питање и одговорили су на кућну адресу, ја имам овде, могу прочитати и то што у некој, ако се добро сећам, да Вас не гњавим с читањем, што се дешава када некој заједници прети ванредна опасност по конвенцији некој тамо, па потврђено у Риму, не сматра се принудном, принудним радом, посебно када људи нису у логорима и посебно када људи овај су храњени и плаћени за тај рад.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Овај догађај из Сотина, ја питам, где је Сотина, да ли зна, да ли је то близу Ловаса?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте ту пресуду да ми предочавате уопште њему као оптуженом.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Много је карактеристична, видећете, толико ће Вам помоћи у овом поступку.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Прекините више с тим, уколико нешто сматрате у писменом поднеску, суду приложите, па ћемо да видимо, ако има неке везе.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Итекаке везе има, добро.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Шта ћемо сада да износимо све правноснажне пресуде, па да овде о томе заузимамо ставове.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, за исто дело Срби одговарају у Хрватској и буду ослобођени, то хоћу да кажем, то хоћу да кажем.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Питање је то зашто су ослобођени, нећемо о томе више да дискутујемо.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па, под притиском Карле дел Понте, претпостављам. Ја питам оптуженог, да ли зна из дневне штампе, информисања и тако даље, да ли је и зашто у првом маху био оптужен од хрватских органа, каква је квалификација била, сем овога што се води поступак, али у првом налету?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не сећам се, знам да није било, не сећам се.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Могу ли да прочитам само?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете то из дневне штампе ништа да читате.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, ово је извештај из Хрватске.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Одакле извештај, шта, из новина?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете, из новина ништа да читате, идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Добро, ја питам, да ли Вам је познато да су Вас у Хрватској прво оптужили да сте.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Човек каже, не сећам се, одговорио је на Ваше питање.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, није још одговорио, нисам га ни питао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Па идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да је као заповедник ТО Ловаса починио ратни злочин над Хрватима из села Ловас у логору у Сремској Митровици, листопада 1991. године?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тог се сећам.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте Ви били командант и логора и места у Сремској Митровици?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: У то време никада нисам био у Сремској Митровици, први пут сам био десетог.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала, ево толико је било, ништа више.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Први пут у Митровици службено сам био 18.-ог октобра.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, нема потребе да образлажеш уопште, питао сам само.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, питања даље?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нећемо да спомињемо више принудни рад.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Командире, ја сам овде угрожен, најбоље да Ви мене водите у кавез.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, ово стварно дува однекуд, ја не знам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли су сада сви затворени, затворите и овамо да опет не би се десило.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И на овај начин се решавају предмети, можда тамо, мора и тамо да буде отворен.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Мислим и овај није.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Проверите молим Вас за адвоката Крстића посебно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Затворите га, отворио би се и тај.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево, ово су последице тајфуна. Хвала. Сем што сте дали, како Ви кажете, интервју госпођи Наташи Кандић, да ли сте давали још неке интервју у вези ових догађаја у Ловасу?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Рекао је, одговорио Вам је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, за интервју не. Пратимо све, судија, не брините ништа.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мени не значи пуно ако ми не завршимо данас моје испитивање, не знам ако Вама нешто значи, можете.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево ми хоћемо да завршимо, него ту слушамо о кукурузу, усевима, али Ваш бранилац је одабрао тај начин да причамо о томе.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Судија, ја колико видим из новина, да је кукуруз у Србији будућност. Први интервју сам ја дао Црвеном крсту Међународном, одговорно тврдим да је то било «Црвени крст», сигуран сам да је то било 1992. године, зато што је у то време био председник Месне заједнице Милић Стево, иначе живео некада у Ловасу и вратио се тамо. Ја долазим са састанка Извршног савета општине Вуковар, он ме чека пред зградом задруге и каже да имају људи неки из Црвеног крста и да желе са мном да разговарају. Међутим, сводило се све на то да једноставно он се устручавао да разговара са њима и ја замолим да га доведу код мене у кабинет и.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, да не слушамо широко причу, само директно.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Упознао их са комплетном документацијом.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морамо да слушамо цео интервју, он Вас пита да ли сте дали неком, коме сте дали.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Још неке сем Црвеном крсту, неком листу у Хрватској?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, најпре сам дао овај државној телевизији «ХРТ-1», па онда новинару Хедл Драги.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: То је овај интервју?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, ја говорим о интервјуу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја мислим да Ви имате у списима.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, не, то је био у микрофон интервјуу, а сада, да ли је он написао нешто.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте давали интервју нашој домаћој телевизији Б-92?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Управо си ме прекинуо, овај, сниматељ је био из Студија Б-92 овај када сам давао Хедл Драги овај тај интервју и види се по говору ко води интервју, да је то глас Хедл Драге.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морамо широко да слушамо.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево завршавам са тим.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Изволите даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Корпусом питања.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја да идем кући, госпођо судија, ја бих био одмах кратак, обзиром да, не вреди, шта ћу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Б-92 у наставцима, додуше један исти филм врти, да ли сте Ви дали сагласност, ауторизовали то?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, нисам ништа.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Додуше по потреби како каже овај.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од каквог је значаја то питање?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Врло је значајно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате следеће питање?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Врло је значајно, јер Б-92 води овај поступак, ако нисте знали.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли имате следеће питање?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Имам, како немам, бар ја то тако мислим, можда погрешно мислим и дај Боже. У селу се организује живот, нећемо о принудном раду, људи треба да се хране. Ви рекосте да сте организовали храну, кувања и тако даље, пекару из изјаве, ако сам добро разумео раније, да Вас то не питам, да се не понављам, да ли сада у то време, значи ово време обухваћено оптужницом, долази неки неприродни прилив у село, одакле долазе људи, који су то људи?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја овај морам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То смо све исто чули.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, не, али нисмо чули колики.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја морам најпре да питам, још увек не знам који период обухвата оптужница.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Од листопада па до.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Од 10. октобра и обухвата и новембар.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: И надаље?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Надаље.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не децембар, значи, октобар, новембар, али чак и почетак октобра због Ваше организације оно што Вам тужилац ставља на терет, добровољци.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Који су то људи, одакле су ти људи и зашто ће у Ловасу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Протерани Срби из Западне Славоније, од Вировитице до Подравске Слатине и Вођина.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Колико их је било?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим да је 1992. већ у јесен било скоро тристо породица, нисам сигуран.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: И с почетка није било триста?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када су они почели да долазе?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Рекао сам то, овај, данас, прва породица дошла је из околице Вировитице.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: По презимену Цабунац, у сваком случају пре пада Вуковара и у сваком случају пре 01.12.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Од 25. узмимо 11.1991. године.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли сте те људе укључили у овај принудни рад, да ли су они давали некакав допринос тамо, да ли су они храњени у тој кухињи истој, да ли су се помагали?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ама, помагало се, чак смо донели одлуку да овај, Црвени крст буде самонелни гоуб овога села, јер толико је било хране, овај, да се могло давати самом селу. Једино су могли да приме робу и тако даље, апсолутна помоћ је била.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте овде изјавили, ја нећу то да Вас питам, да није Вам познато ко је приводио, кога је приводио и тако даље, ја питам само, да ли имате сазнање да је вођен некакав поступак против лица која су привођена, у ком правцу, ко је водио и да ли су прављене некакве службене белешке?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Када, где?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: У време из оптужнице, значи од 10.-ог, односно 11.-ог.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Значи, октобар, новембар месец 1991. године.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли имате сазнање посредно, непосредно.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Сачекајте сада, да ли је у вези неких лица био неки поступак, везано за та привођења, довођења, одвођења?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја знам само да је био поступак против тога Косте, овај, које време је војска водила поступак у вези овај.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја мислим да није разумео питање.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Нисте разумели ово питање, мисли се на та лица, мештане неке, који су привођени, довођени, да ли је вођен неки поступак?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли су прављене неке службене белешке?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: У том правцу?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја мислим.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ко је то радио?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мене мало збуњује, можда је то на основу изјаве оне, ове Марије.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је Вама то познато?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, није ми познато.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Знао сам само из приче да воде у Шид, да забелешке праве, посебно када је Ивковић Ђорђе дошао да је саслушавао, да је пронашао тамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Када је тај дошао Ђорђе Ивковић?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Управо то хоћу да питам, тако је.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ђорђе Ивковић је дошао дан-два после погибије Воркапић Милорада.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А када је то?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Значи, 24., 25. новембра и да је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, јуче сте рекли да је Воркапић погинуо 23. октобра.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, апсолутно да, исправљам се.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Око овог Ђорђа, јер ћемо, он је саслушан у својству сведока овде, рекао је све човек шта има да каже, да ли је тај Ђорђе радио само тај посао у полицији, ако сам добро разумео, он је био некакав полицијски функционер, човек који се разуме у тај посао, полицијски и да ли је само то радио или је после тога радио нешто у задрузи?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је тај Ивковић, сем рада у полицији, нешто још друго радио?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, водио је обезбеђење задруге, то је врло брзо, јер су врло брзо дошли Баџини ови, да преузму и Товарник и Ловас, најпре су дошли у Товарник. Сећам се имена заменика командира.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, то не морате даље да причате, радио је обезбеђење у задрузи, идемо даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Заправо водио бригу о обезбеђењу, шеф обезбеђења.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али је напустио место тамо у полицији, зато што су дошли ови из Србије?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је, тако је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тако сам ја разумео.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тако је.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Па, Ви ћете се сада зарадовати, ја скоро да сам исцрпео ово, али ево.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Напокон.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али нисам баш до краја, али скоро да сам, ево.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пожурите мало, ево још мало па морамо да напуштамо и судницу због другог суђења, Ваш клијент је изразио жељу да ово данас заврши.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али, нажалост ја остајем и на овом другом, тако је и јуче било.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пожурите, немојте да губимо време на коментарима. Не можемо Вас колега Крстићу чекати пола сата да Ви смислите питање, никога нисмо чекали толико.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Судија, будите мало, мало толерантнији, иначе ћу другачије да разумем Вашу примедбу.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ево видите, сви су постављали питања, Ви сада разгледате. Има времена, неће се ово суђење завршити ових дана.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ја мислим да ће 12.-ог да се заврши, то је моје мишљење.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Реците ми питање, па да пожуримо мало. Колегиница има суђење после мене.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево какво је време дошло, оптужени хоће мени да постави питање, зато ме збунио мало сада. Да ли сте Ви контактирали за ово време из оптужнице и непосредно пре тога са неким начелником СУП-а у Шиду и како се он зове? Говорили сте за овога министра полиције.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Немојте да одговарате на питање.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Нема везе са тим, за овог Брајовића.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли сте контактирали са неким начелником СУП-а у Шиду?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ја јесам контактирао, препознао бих човека да га сретнем, овог момента се стварно не могу сетити имена, могу да кажем повод по коме сам контактирао.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не морате да објашњавате, значи јесте и не сећате се и даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не могу се сетити овог момента имена.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево, ево, само када бих ја.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Човек се не сећа, идемо даље.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сећам се човека.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Само мало, да ли ова промаја овде мало ме је деконцентрисала.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То Вас је пореметило?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Само мало. Овде су, овде, а и раније у поступку пред истражним судијом, најпре у Осијеку, а потом у суду у Вуковару, а и овде у истрази, а и у Вуковару ово што Ви кажете на дечијем игралишту и не знам вртићу тамо, саслушани неки сведоци оштећени, па Вас ја питам, Ви сте то нешто протрчали, успели да погледате овим лап-топом који сте добили уочи суђења, како коментаришете изјаве, то Вас је и члан већа питала, бројни сведоци, додуше не непосредним опажањем, Вас терете да сте Ви били главни у селу. Е сада ја Вас питам, да ли сте заиста главни у селу или је био главни командант села пуковник Николић, па онда Васиљевић и тако даље?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, они те команданте, обзиром да су се често мењали.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ви сте се частили тамо, сви сте команданти.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Поставили сте питање, па немојте Ви да одговарате, сведоци су рекли да је био главни, сада да објасни оптужени, шта је то, како он то тумачи њихово што су они изговорили да је он био главни.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Мештани Ловаса, они нису ни могли да овај схвате ко је командант села, јер су се они мењали, напоменуо сам сваких десет, петнаест дана, нарочито у почетку. И тако су доживели, ја ту посебно објашњење немам, међутим, рецимо, поменућу пример овога господина Славка Божића, чија ме изјава страховито изненађује и рећи ћу због чега, што он лично нема никаквих разлога, изузев да покрива овај евентуално своја поступања, а посебно да покрива поступање свога сина Бранка. Наиме, Бранко се нашао у задрузи у Ловасу исто као и ова Љубица овај из Вуковара, Балић и ја знајући да увек је био антагонизам према руководиоцима, а посебно још ако су били озбиљни људи, какав је и тај Славко Божић, сам настојао да измислим радно место за његовог сина. Његов син иначе овај је по струци погонски инжењер нискоградње.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, не морате тако широко, господине Деветак. Питање је гласило, због чега су ови људи, шта Ви мислите причали да сте Ви били главни?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, ако ја сувопарно кажем, овај, да није коректно, онда боље да не одговарам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Биће тренутака, долазиће људи као сведоци овде, па ћете имати прилике да са њима, да им поставите питања.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Сумњам, па ми смо се надали пуно сведока из Хрватске и раније, па нису дошли. Не мислим због већа, него због односа Србије и Хрватске, знате.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, даље питања?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Споменули сте Божић Славка и његовог сина, да ли је тако?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јесте, јесте.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Запослили сте му сина, не налази се на овом списку, да ли то значи да?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Па, вредно је споменути да човек.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Чекајте, само да завршим.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Немој ме прекидати, молим те, вредно је споменути да човек овај зна да имам опроштајно писмо његовог сина.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, даље питања?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Мало сте ме збунили са опроштајним писмом, али мислим, нема га на списку овде, а запошљавали сте толико Хрвата, а и он је Хрват, зато сам, само то сам хтео да

приметим. Шта је са овим Ковачевић Марином, Марина, Марин, а то је мушко?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ковачевић Марин је после.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Каково је то питање, шта то значи?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли може да прокоментарише зашто га терете и говори да је главни, конкретно он?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Ваљда зато што сам му сачувао ауто, односно задруга, захваљујући мени је схватила, две хиљаде марака за два месеца коришћења тог аута и што му је задруга направила приколицу, по мом одобрењу да се у пратњи Милана Миљковића исели у Хрватску преко Мађарске, Милан Миљковић га пратио тачно до границе тамо на суботичком прелазу.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Чекајте, нисам Вас добро разумео. Каково исплаћивање за коришћење аутомобила?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Пређите на следеће питање.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Не, зато што се терети да је узимао имовину њихову, користио, хабао?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не терети се за то, не терети се, по оптужници се не терети, ево тужилац то није ставио на терет.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Држим Вас за реч, али ја мислим да јесте. Ево протрчаћемо, Милка Перера, Перака, Малка пекара?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: А, Марко пекар?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Марко пекар, да.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Да, слагао је то што.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зашто, који је мотив?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Какав Марко пекар, имате ли име и презиме сведока?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево ја питам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не, шта питате, да чујем?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Каково је презиме, пекар, пекар.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Молим?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Такво је презиме, ваљда.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Како Вам гласи питање?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зашто га терети?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Где га терети?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли има мотив?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Који Марко пекар, да ли имате име и презиме сведока и на ком записнику је рекао?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Марко Кесигић, сетио сам се ја, пекар, по занимању пекар, рецимо, слагао је да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Да ли је он саслушан овде у својству сведока, односно тамо и терети те?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Тамо, да.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Зашто, да ли има мотив неки да те терети?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не, лаже, па му смета то, то када се пуно лаже, накупи, постане истина, то је Гебилсов систем, човече.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, имамо ли даље?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Јер није он уопште код њега се пекло, него код стрица од ова два момка што сам.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То није битно.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: А Филић Марко?

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: То смо му предочавали јуче.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Е, овога нисте, доктор Станимировић, дао је изјаву тамо, овде није долазио, није дао. Да ли ће доћи, не знам, он је високи функционер сада у Влади.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Он га, значи, не терети у истрази, идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Терети га.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Да ли је саслушан у истрази?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тамо, тамо код њих.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Онда идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Значи то нећемо да слушамо.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Идемо даље.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала, хвала. Ако сте ме толико пожурили, ево ја ћу да скратим. Ова олуја ме толико деконцентрисала, да бих ја замолио.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Ако немате питања, онда седите.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Имам још питања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Него шта онда?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Али бих молио да у следећем, на следећем претресу наставимо, дакле, не осећам се способним.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Данас оно што сте урадили, видећемо додатно ако буде било, сутра већ прелазимо.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Тако је.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Има ли других питања?

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Хвала.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Госпођо судија, ја не могу више.

Адв. ЗДРАВКО КРСТИЋ: Ево.

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не могу више.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Не можете?

Опт. ЉУБАН ДЕВЕТАК: Не.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА: Добро, ионако треба ову судницу да напустимо у пола три.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Главни претрес се прекида у 14 часова и 20 минута и биће настављен

**23. априла 2008. године
са почетком у 9,30 часова.**

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА